Mr. SPEAKER.—Order, order. I am not allowing.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ತಮಗೂ ಶ್ರೀವಾತ್ ಚನ್ನಯ್ಯನವರು ಒಂದು ಕಾಗದವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನನಗೆ ತಾವು ಮಾತನಾಡಲು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಬೇಕು.

Mr. SPEAKER.—I am not giving permission.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ನನಗೆ ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿವರಣೆ ಕೊಡಲು ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಬೇಕು.

Mr. SPEAKER.—Order, order. I really do not understand. When I say 'Order, order' thrice, still the member go on talking, thinking that I will keep quiet. This is a very bad habet. I won't tole. Rate it on the part of anybody. You want to say that the copy of a communication said to have been addressed to others... ..but is that the way to do so ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು,,.....

Mr. SPEAKER.—I am not giving this Hon'ble Member permission. The Hon'ble Member Sri Muckannappa says that there is a precedent and that this is not a new thing. Before considering the precedent, each set of fact has to be judged.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—I tried my best to bring it to your notice before you concluded.

Mr. SPEAKER.—Now, the member has got a chance to say what he want. I do not know whether at that time the circumstances were similar and whether there was the Budget Debate going on and whether it could have been brought under that Debate and so on.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Budget debate was not going on at that time.

Mr. SPEAKER.—That makes all the difference in allowing the motion. Whether there was chance to debate or not and whether there was a possibility of raising the matter or not, was one of the primary considerations.

Sri S. M. KRISHNA (Maddur).—You want the Appropriation Bill to be passed in 10 or 20 minutes and you say that it can be discussed in the debate on the Appropriation Bill. How is it possible to discuss this in 15 or 20 minutes ?

Mr. SPEAKER.—If members do not want this opportunity, I am not particular. I go to the next item on the agenda. I have got the recommendation of the Governor with regard to the Appropriation Bill. Let no member think that there is no recommendation from the Governor.

MYSORE APPROPRIATION (No. 4) BILL, 1965—INTRODUCTION.

Motion to introduce.

Sri B. D. JATTI (Minister for Finance).—I beg to introduce the Mysore Appropriation (No. 4) Bill, 1965.

Mr. SPEAKER.—The Mysore Appropriation (No. 4) Bill, 1965, is introduced.

Motion to consider.

Sri B. D. JATTI.—I beg to move :

"That the Mysore Appropriation (No. 4) Bill, 1965, be taken into consideration."

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

"That the Mysore Appropriation (No. 4) Bill, 1965, be taken into consideration."

Sri B. D. JATTI.—Sir, there was general discussion and reply and all the demands have been discussed and passed and so I do not wish to offer any remarks now.

(*Several members rose to speak*).

Mr. SPEAKER.—If every one wants to speak, how is it possible ? I will give half an hour and they can distribute amongst themselves as they like.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಅರ್ಧಗಂಟೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble member is entitled to entertain any opinion he likes, but he cannot say in the House. "ಆಗುವುದಿಲ್ಲ".

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಈ ಅಪ್ರೊಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಿಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಧಗಂಟೆ ಮಾತ್ರ ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ಈ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕು ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ ? ನುಗ್ಗೇಹಳ್ಳಿಯ ಪ್ರಕರಣದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಹೇಳುವುದುಇದೆ.

Sri C. J. Muckannappa rose to speak.

Mr. SPEAKER.—Order, order.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಬಿಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವವರು ಬಹಳ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಈಗ ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—Order, order.

(Sri K. LAKKAPPA.—then resumed his seat).

Mr. SPEAKER.—When I say, "Order, order," it is for everybody and everybody must observe it.

Now the debate will go on.

Sri K. LAKKAPPA.—Let us know the time that will be allotted for this.

Mr. SPEAKER.—Instead of taking advantage of the opportunity if members spend the time in putting forward demands which are not possible of acceptance, how can I help it ?

I have said several times that if members have to say anything they should come and tell me in my chambers at least 5 minutes in advance. Nobody came to me. In fact, I sent for some members myself.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—I waited outside.

Mr. SPEAKER.— Who prevented the Hon'ble Member Sri C. J. Muckannappa from meeting me ? In fact, they should have

(MR. SPEAKER)

come and settled the matter with me beforehand. Instead of that, the Whips and the Leaders of Groups straightaway come to the Hall here and say that they want this and that, which cannot be accepted. Normally, the time allowed for Appropriation Bill is only 15 to 20 minutes.

Sri SIDDAIAH KASHIMATH Shirahatti).—This is an abnormal situation. The entire Opposition did not participate in some of the Demands.

Mr. SPEAKER.—Who prevented them ?

Sri SIDDAIAH KASHIMATH.—Unfortunately, a situation arose in which we could not participate in the debate.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರುಗಳಾದ ನಾವು ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಲೇಬೇಕು. ಅದು ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆ. ಈ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗೆ ಒಂದು ಬಿಕ್ಕಟ್ಟನ್ನುಂಟುಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಮೋಷನ್ನನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದರು. ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿ ನಾವು ಸಭಾತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದೆವು ಆಗ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕಾರ್ಯ ಕಲಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಅವಕಾಶವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪಾಗಿ ಈಗ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಮಸೂದೆಯ ಮೇಲೆ ನಮಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಾವು ನಮಗೆ ಈ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಮಸೂದೆಯಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಧಗಂಟೆಯ ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರುವುದು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಡೀ ದಿವಸವನ್ನೇ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ಪ್ರಕರಣ ನಡೆದಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಮಗೂ ಒಂದು ಕಾಗದ ಬಂದಿದೆ. ಆ ಕಾಗದದ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಸಹ ಒಂದು ಕಾಗದ ಬಂದಿದೆ. ಮೊನ್ನೆಯ ದಿವಸ ನಾವು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಡ್ಜರ್ನ್ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ತಂದು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಆಗ ಸಭಾತ್ಯಾಗವನ್ನು ಮಾಡಿದೆವು. ಆ ದಿವಸವೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲವು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ವೋಟಿಗೆ ಹಾಕಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಪಾಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಪಾರ್ಲಿಯಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವೋಟಿಗೆ ಹಾಕಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಪಾಸು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೂ ಮತ್ತೆ ಆ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ.

Mr. SPEAKER.—Let him not make all that statement. Let him point out the authority, chapter and verse in support of his statement.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಅನೇಕ ದುರಾಚಾರಗಳು ಮತ್ತು ಘಟನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಈಗ ನಾವು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಡೀ ದಿವಸವನ್ನೇ ನಾವು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Order, order.

Sri. C. J. MUCKANNAPPA.—May I request the Chair to permit members to take part in the debate for the time that the Chair would like to permit ?

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member Sri Lakkappa thinks otherwise. What can I do ?

Sri SIDDAIAH KASHIMATH.—We may be allowed to speak up to 4 or 4-30 as this is the only day when we can express our views.

Mr. SPEAKER.—That request should come from every member of the Opposition. On the contrary, every member tries to get up and say what he likes.

Sri K. Lakkappa seems to think that members have got a right to discuss the Demands which have been adopted in their absence and that if members are dissatisfied on account of the recalcitrant and most objectionable attitude of the Government, they have got a right to protest and that protest can be translated into walk-out. They can lodge their protest and walk-out provided every rule is observed. Then the Hon'ble Member said that they have a right to discuss the things which were adopted in their absence. That is a proposition which I cannot possibly concede to unless there is proper authority for it.

Sri H. R. KESHAVAMURTHY (Gandasi).—How is it possible to distribute half an hour amongst so many members?

Mr. SPEAKER.—That is why I said some representative members only should speak. But instead of that some members behave in an unruly manner violating all the rules without realising that they are sacrificing the interests of others who want to follow the rules.

Now it is 2.30 P.M. We will be getting up for Tea for half an hour and reassemble at 3.30 p.m. I will allow one more hour after that. There will be 1½ hours time for this Bill. There will be reply for half an hour. Members will please adjust timings amongst themselves and tell me.

2-30 P.M.

Sri SIDDAIAH KASHIMATH.—Sir, let it be 1½ hours for members and half an hour for the Government.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Please give me two hours.

Mr. SPEAKER.— There will be half an hour for reply. And 1½ hours for the Debate. Now Sri Siddaiah Kashimat will speak.

(MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair)

† ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮೂರನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವ್ಯವಸಾಯ ಖಾತೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೇನೆ, ಇವತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನದಾದ ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ಅನ್ನದ ಸಿಗದಿರುವುದು ಒಂದು ದುಃಖವಾದ ಸಂಗತಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಈ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ನೀವು ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ 200 ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಆಫೀಸರು, 500 ನಾನ್ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಆಫೀಸರ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು 3 ವರ್ಷದಿಂದ ತುಂಬದೆ ಇದ್ದಾರೆಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಆಫೀಸರುಗಳ ಜಾಗ ಖಾಲಿ ಬಿದ್ದಾಗೆಲ್ಲಾ ಆ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಖಾಯಂ ನೇಮಕ ಮಾಡದೆ, ಸಬ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟುಗಳು ಅವರ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪರಿಣಾಮವೇನೆಂದರೆ, ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿದ ಹಣವನ್ನು ಸರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿಲ್ಲ. ಒದಗಿಸಿದ ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡದೆ ಇದ್ದುದಕ್ಕೆ ಆಹಾರ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಖಾತೆ ನಿಷ್ಫಲತೆ ಪಡೆದಿದೆ.

ಈಗಾಗಲೇ ವ್ಯವಸಾಯ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ತಜ್ಞರು ಪರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವರವರ ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಹೊಂದಿ, ಪರಿಣತರಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಪರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸ್ಟಡಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತರಬೇತಿ ಪಡೆದು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರೊ, ಅದರ ಉಪಯೋಗ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೌಕರುದಾರರಲ್ಲಿ ಕಚ್ಚಾಟ, ಸೀನಿಯಾರಿಟಿಗಾಗಿ ಗೊಂದಲ ಇದೆ. ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾಗಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಇದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಾರಣ. ನಾನಾದರೂ ಇವತ್ತು ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೇಸಾಯ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ವ್ಯವಸಾಯ ಖಾತೆಗೆ

(ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ್)

ಎಷ್ಟು ಅನ್ನದ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಕೊಡದೇನೆ, ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೌಕರದಾರರನ್ನು ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸದೇನೆ, ಇನ್ನೂ ಹದಗೆಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಅಳವಡಿಸಿದಂಥ ಹಣ ನಿಷ್ಪಲವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ವ್ಯವಸಾಯ ಖಾತೆಯಲ್ಲ ಪರದೇಶದಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗಿದ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್ ಜನರಿದ್ದಾರೆ; ಅವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೊ, ಅವರಿಗೆ ತರಪೇತಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ, ಆ ಖಾತೆಗೆ ಅವರನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ಕೂಡ ಈ ಖಾತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಸ್ಟ್ರಿಕ್ಚರ್ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಖಾತೆಯ ನೌಕರದಾರರ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಕ್ಷಿಪ್ರದಲ್ಲಿ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಬೇಕು, ಏಕೆಂದರೆ ಅವರ ಕೆಲಸ ಅದನ್ನು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ.

ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಒಂದು ಸೀಡ್‌ಫಾರಂ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಾವು ಒಂದು ನಿಲುಮೆ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಹೊಸದಾಗಿ ತಾವು ಎಷ್ಟು ಫಾರಮ್ಮುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿ, ಅವುಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಏನಾಗಿ ಉತ್ತಮ ಬೀಜವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ನಾನು ನೋಡಿದ ಹಾಗೆ ಅಣ್ಣಿಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಫಾರಂ ಇದೆ ; ಅದರಿಂದ ಯಾವ ತರಹ ಬೀಜವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸರಿಯಾದ ಸ್ಟಾಫ್ ನೇಮಿಸಿದ್ದೀರಾ, ಅಲ್ಲಗೆ ಒದಗಿಸಿದಂಥ ಹಣವನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ಅನ್ನತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ, ಈಗಾಗಲೇ ತಾವು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆರ್ಷ ಆಫೀಸರು, ಒಬ್ಬ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಆಫೀಸರು, ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಸ್ಕೀಂ ಪ್ರಕಾರ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಗ್ರಾಮ ಸೇವಕರನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಮೇಲೆ ಕಂಟ್ರೋಲಿಂಗ್ ಅಥಾರಿಟಿ ಯಾರು ? ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರರ್ ಡೆವೆಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫೀಸರು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು. ಗ್ರಾಮಸೇವಕರ ಮೇಲೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಅವರಿಗಿಲ್ಲ. ಅವರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಕೆಳಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರನ್ನು ಅಡಿಷನಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮೀಶನರಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದರೆ, ಅವರ ಮೇಲೂ ತನಿಖೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಯಶಸ್ಸು ಎಕ್ಸ್‌ಟೆರ್ಷ ಆಫೀಸರು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಸೇವಕರನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರನ್ನು ಅಡಿಷನರ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಶನರಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿರ ತಕ್ಕಂಥ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಆಫೀಸರು, ಎಕ್ಸ್‌ಟೆರ್ಷ ಆಫೀಸರು, ಗ್ರಾಮ ಸೇವಕರು, ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಸ್ಕೀಮಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಚೆಕ್ ಮಾಡಿ, ಬಂದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಸಿಗುತ್ತದೆ.

ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಯಾವತರಹ ಸಲಕರಣೆಗಳೂ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ಸ್, ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಂಧ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು, ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟುಗಳನ್ನು ಹಂಚುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆಗ್ರೋ ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಕಾರ್ಪೊರೇಶನ್ ಮಾಡಿ ಅದರ ಮುಖಾಂತರ ಒಕ್ಕಲುತನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸುಧಾರಿಸಿದ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನೂ, ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನೂ ಹಂಚಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಾಗಲೀ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಆದಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಸೌಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಪಶುಪಾಲನೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನಿಮರ್ ಹಸ್ಬೆಂಡರಿ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಯಾವ ತೆರನಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ? ಹೆಸರಗಟ್ಟ ಮತ್ತು ಉಳಿದ ಫಾರಮ್ ಗಳಲ್ಲಿ ದನಗಳ ಮತ್ತು ಇತರ ಪಶುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತ ಬಂದಿದೆ—ಹಿಂದಿನದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಬಂಕಾಪುರದಲ್ಲರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಫಾರಮ್ಮಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದನಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಾನಾದರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ—ಅಲ್ಲ ಕಡಿಮೆ ಸ್ಟಾಪು ಇರುವುದರಿಂದಲೇ ಅಥವ ರಿಂದರ್‌ಪೆಸ್ಟಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದ ರಿಂದಲೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗದಿರುವುದು ? ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಪಶುಗಳು ಸಿಗದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೇಸಾಯದ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬನೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಎತ್ತುಗಳಿಲ್ಲದೆ ಭೂಮಿ ಉಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಬೇಸಾಯ 100ಕ್ಕೆ 98ರಷ್ಟು

ಎತ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನದಾದ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳದೆ ಹೋದರೆ, ವ್ಯವಸಾಯವೆ ನಿಲ್ಲುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಯಂತ್ರದ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ 50 ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕು. ಏಕೆ ನೂರು ವರ್ಷಗಳಿಗೇ ಹೋಗಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಪಶುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗದ ಹೊರತು ನಮ್ಮ ವ್ಯವಸಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ನೋಡಿದ ಹಾಗೆ ಹೋದ ವರ್ಷ ರಿಂಡರ್‌ಪೆಸ್ಟ್ ಡಿಸೀಸ್ ಬಂದು ಸಾಕಷ್ಟು ದನಗಳು ಸತ್ತುಹೋದುವು. ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ನಿವಾರಣೋಪಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದ್ದಕ್ಕೆ ಅನಿಮಲ್ ಹಸ್ಬೆಂಡರಿ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಯಾರು ಜವಾಬ್ದಾರರು ಅನ್ನುವುದು ನಮಗೆ ತಿಳಿಯದ ಸಂಗತಿ. ರಿಂಡರ್‌ಪೆಸ್ಟ್ ದನಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಉಗ್ರವಾದ ರೋಗ. ಆ ರೋಗ ನಿವಾರಣೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದರೆ ಈ ಒಂದು ಇಲಾಖೆ ಇದ್ದೂ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ! ಸಿರಂ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಚರ್ಯೆಯಿಂದಾಗಲಿ ಅದನ್ನು ಹರಡದಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲ; ಇನ್ನಾವುದಾದರೂ ಪ್ರಿವೆಂಟೀವ್ ಮೆಷರ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆಹೋದರೆ ಇದ್ದಂಥ ದನಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು ತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ದನಗಳು ರಿಂಡರ್‌ಪೆಸ್ಟಿನಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಮುತ್ತಲಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ತಿರುವ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಪರಿನಲ್ಲಿ ಓದಿರಬೇಕು. ಈ ರೋಗ ಬಂದತಕ್ಷಣ, ರಿಂಡರ್‌ಪೆಸ್ಟ್ ಡಿಸೀಸ್ ಎರಾಡಿಕೇಷನ್ ಸ್ಕೀಮು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದು ಹರಡದಂತೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು.

ವೆಟೆರ್ನರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಆಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸೇರ್ವಮನ್ ಸೆಂಟರುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ನಲಕರಣೆಗಳು ಇಲ್ಲ. ರಿಂಡರ್‌ಪೆಸ್ಟ್ ಡಿಸೀಜ್ ಅಥವ ಯಾವ ರೋಗಗಳು ದನಗಳಿಗೆ ಬಂದರೂ, ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿವಾರಣೋಪಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ವೆಟರ್ನರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಔಷಧ ಇಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸಂಗತಿಗಳು ನಮಗೆಕಂಡು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಆದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ತಾವು ಸೇರ್ವಮನ್ ಸೆಂಟರುಗಳಲ್ಲಿ ಔಷಧ ಮತ್ತು ಇಂಜೆಕ್ಷನ್ ಟ್ಯೂಬುಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ನಿವಾರಣೋಪಾಯ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ರೈತನಿಗೆ ವರ್ಷಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ 12 ತಿಂಗಳುಗಳ ಕಾಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಕೆಲಸ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಕೇವಲ ಆರು ತಿಂಗಳ ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ಅವನಿಗಿರುತ್ತದೆ. ಉಳಿದ ಆರು ತಿಂಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅತ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅವನಿಗೇನಾದರೂ ಉಪಜೀವನ ಮಾರ್ಗ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸ್ಮಾಲ್ ಸ್ಕೇಲ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಯೋಜನೆ ಮೂಲಕ ಈಗ ಏನಾದರೂ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಇವರಿಗೂ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ತ್ರಿಲೋಕಿ ಸಿಂಗ್‌ರವರು ಇಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಮೂರನೆ ಯೋಜನೆಯ ಕೊನೆಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ನಾಲ್ಕನೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಇವನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಒಂದು ಕಡೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮೂರನೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲೇ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಆದಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವನಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲ್ಲದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಣವಿಟ್ಟು ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ದೇಶದ ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಬಹಳವಾಗಿ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿದೆ. ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಗೂ ಪರದೇಶಗಳಿಂದ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಬದುಕಬೇಕಾಗಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಪ್ಪೊತ್ತು ಬಂದಿದೆ. ನಮಗೆ ಪಿ. ಎಲ್. 480 ಗೋಧಿ ಹಾಗೂ ಹಿಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಹಂಚುವ ಸ್ಥಿತಿ ಈಗ ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಹಳ್ಳಿಗಳು, ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳು ಇವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅದರ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಯಾವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚುವಂತೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್ ಆಫ್ ಫುಡ್ ಶ್ರೀ ಬಿ. ಆರ್. ಸೇನ್ ಈಚೆಗೆ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ದೇಶದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಾ ಪಾಪ್ಯುಲೇಷನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಹೋದರೆ 1980 ನೇ ಇಸವಿ ವೇಳೆಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವರು ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ನೋಡುವಾಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳೆಂದಾಗಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಾವು ಅಂತಹ ಬರಗಾಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಮನದಟ್ಟುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಖಾಲಇರುವ ಜಾಗಗಳನ್ನು ತುಂಬಲು ತೀವ್ರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ರೇತಾಪಿ ಜನಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟಗಳುಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಿಗೂ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಗೂ

(ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ್)

ಇನ್ನಿತರ ನಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೀಸರ್ಚ್ ಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಗಲಾದರೂ ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೀವ್ರತೆಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೋಆಪರೇಟೀವ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್ಮೆಂಟು ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಇರಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರದ ಗಮನವನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಸೆಳೆಯುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲಿ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನಾ ಕೇಸುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕೇಸು ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ಆರ್ಬಿಟ್ರೇಷನ್ನಿಗೆ ಎಂದು ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಆರ್ಬಿಟ್ರೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಕೇಸು ನಿಕಾಲಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಸರಕಾರದ ಎಷ್ಟೊ ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. 1951 ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿಸಿದ ಕೇಸು ಒಂದು ಇವೊತ್ತು ಎದರೆ 1965 ಆದರೂ ಇನ್ನೂ ನಿಕಾಲಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಆರ್ಬಿಟ್ರೇಷನ್ನು ಎಂದು ನೇಮಿಸಿದರೆ ಏನು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಣವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿದವರ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಉಗ್ರ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಲೇ ಹೋದರೆ ಮತ್ತು ತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ಅದರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ? ಇಂತಹ ಅಪವ್ಯಯವಾಗುವ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೇಲೆ ದೂರುಗಳು ಬಂದರೆ ಆರ್ಬಿಟ್ರೇಷನ್ನು ಎಂದು ಮಾಡದೇ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಒಂದು ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ಲನ್ನು ಮಾಡಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕೇಸುಗಳೂ ಬಂದಾಗ ಅದು ಬಂದ ಎರಡು ಮೂರು ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಅವೆಲ್ಲಾ ನಿಕಾಲಿಯಾಗುವಂತಹ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಈಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸರಕಾರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

Sri A. P. APPANNA (Virajpet);—What do you say if the methods and procedure of Sales Tax Department are adopted in this Department?

Sri SIDDAIAH KASHIMATH.—Yes. The same thing is to be adopted. I am telling the same thing.

ಇನ್ನು ವೀವರ್ಸ್ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ಸ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರಕಾರದವರು ನೇಕಾರರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೂಲಿಸಿಗಬೇಕು ಎಂದು ಸಹಾಯ ಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ತಾಲ್ಲೂಕಾ ಸೊಸೈಟಿ ಯಲ್ಲಿ 380 ಕೈಮಗ್ಗಗಳಿವೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಮಗ್ಗವನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರುವವರಿಗೆ ಸಬ್‌ಸಿಡಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವರು ಮಗ್ಗಗಳನ್ನು ಇಡದೇ ಬೇರೆಯವರ ಕತೆಯಿಂದ ನೀರೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತಂದು ಅದರ ಮೂಲಕ ಸರಕಾರದಿಂದ ಬರುವ ನ್ಯಾಯಗಳು ಸಬ್‌ಸಿಡಿ ಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ರೆಪ್ರಸೆಂಟುಮಾಡಿ ಹೇಳಿದರೂ ಇನ್ನೂ ಈ ಜನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರ ಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ವ್ಯಸನಕರವಾದ ಸಂಗತಿ. ಸರಕಾರದವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಇನ್ನು ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಕೆಲಸಮಾಡಲು ತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಅದಷ್ಟಾ ಗಿ ನ್ನು ಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡದೇ ಇರುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ನಾವು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿದಾಗ ಸರಕಾರದ ಕಡೆಯಿಂದ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರಗಳು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ರಾಯಚೂರು ಹಾಗು ಕೊಪ್ಪಳ್ ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಅನೇಕ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿದಿದ್ದರೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ? ಹಾಗೇ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಸಿಗ್ನೆ ಸೊಸೈಟಿಯೊಳಗೆ ಸುಮಾರು 36 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಅಪವ್ಯಯ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ರಿಪೋರ್ಟು ಕೂಡ ಬಂದಿದೆ. ಇವರ ಮೇಲೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ಇದರಲ್ಲಿರುವವರು ತಾಲ್ಲೂಕಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಕಮಿಟಿ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ ರಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೋ ಏನೋ ಇವರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಡಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇಂತಹ ಒಂದು ಭಯ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಕೋ ಆಪರೇಷನ್ನು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಯಾವ ಪಾರ್ಟಿ ಪಂಗಡಗಳಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೇ ಎಲ್ಲಿ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗ ನಡೆಯುತ್ತದೆಯೋ

ಅವರ ಮೇಲೆ ಉಗ್ರವಾದ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಬದುಕಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಹಾಯ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಒದಗಿಸುತ್ತಾ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಸರಕಾರ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ರೀತಿಯಾದ ಸಹಾಯಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಇವರಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ವೀವರ್ಸ್ ಕೋಆಪರೇಟೀವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ನಿಗಾ ವಹಿಸಲು ತಾಲ್ಲೂಕು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟು ಆಫೀಸರು ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್‌ಷನ್ ಆಫೀಸರು ಇವರುಗಳೆಲ್ಲ ಇದ್ದು ಇವರ ಮೇಲೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಅವರಿಂದ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಗಾ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಸರಕಾರ ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ತಕ್ಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದುದು ಸಾಫಲ್ಯ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಆರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಜನತೆಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಆರ್ಟ್ಸ್ ಇನ್ಸ್‌ಟಿಟ್ಯೂಟುಗಳೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆರ್ಟ್ಸ್ ಇನ್ಸ್‌ಟಿಟ್ಯೂಟು ತೆರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸ್ಟಾಫ್ ಇದ್ದಾರೆ ಅದರ ವಿವರಗಳೇನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸ ಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ ಇರುವ ಲಲಿತ ಕಲಾ ಅಕ್ಯಾಡಮಿ ದೆಹಲಿಯಿಂದ ಅಪ್ರೂವ್ ಆಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಡಿ. ಟಿ. ಸಿ. ಆಫೀಸರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣಕೊಡಲು ಇಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡದೇ ಇರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿದ್ದ ಆರ್ಟ್ಸ್ ಇನ್ಸ್‌ಟಿಟ್ಯೂಟು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದಿದೆ. ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿರುವ ಲಲಿತಕಲಾ ಅಕ್ಯಾಡಮಿಯವರು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ ಆರ್ಟ್ಸ್ ಇನ್ಸ್‌ಟಿಟ್ಯೂಟಿಗೆ ಧಾರವಾರ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಹಾಗೂ ಬಿಜಾಪುರ ಈ ಭಾಗಗಳಿಂದ ಬರುವ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಆರ್ಟ್‌ಸೆಂಟರನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ತಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಡಿ. ಟಿ. ಸಿ. ಟ್ರೇನಿಂಗು ಪಡೆದಿದ್ದ ಒಬ್ಬರು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಯವಾದರೂ ಏನು ಬಂದಿತ್ತು ? ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದವರಿಗೆ ಯಾವರೀತಿಯಾದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಗಳೂ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಾಸಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಮನೆಗಳು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಹೋಟಲು ಗಳಿಗೆ ಹೋದರೆ ಸರಿಯಾದ ಊಟ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಗದಗನಲ್ಲಿರುವ ಇನ್ಸ್‌ಟಿಟ್ಯೂಟು ಟೀಚರುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅದರಿಂದೇನು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ. ಆರ್ಟ್ ಇನ್ಸ್‌ಟಿಟ್ಯೂಟುಗಳಿಗಾಗಿ ಗ್ರಾಂಟುಗಳನ್ನೇನೋ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಗ್ರಾಂಟು ಸದುಪಯೋಗ ವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಇಲ್ಲಿರುವ ಟೀಚರುಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಇನ್ಸ್‌ಟಿಟ್ಯೂಟೀಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆರೀತಿ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, 65—66 ನೇ ಸಾಲಿನ ಅಪ್ರೊಪ್ರಿಯೇಷನ್ನು ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಕೇಳುವ ಹಣ ಅವರು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಗಳ ಅನ್ವಯಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಹೈದರಾಬಾದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದ ರಾಜ ಹಾಗೂ ಅವರ ಕೈಕೆಳಗೆ ಇದ್ದ ದಿವಾನರುಗಳು ಇವರಿದ್ದ ಚಾಂದೂರಾರ್ ರಾಜ್ ಕಾ ಜವಾನಾದಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಆಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ:

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ಗೌಡ.—ಆ ರಾಜರು ಯಾರು ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಆಗಿನ ವೈಸ್‌ರಾಯರವರು ರೆಸಿಡೆಂಟರವರಿಗೆ ಮತ್ತು ದಿವಾನರುಗಳು ಮತ್ತು ಅವರ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾದವರು ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿವೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅದನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕುಲಗೆಟ್ಟು ಹೋಗಿರುವ ಈ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ನೀತಿ ಪತನವಾಗಿದೆ. ಆ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ಯಾರಾಗ್ರಾಫ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ :—

> "He is naturally humane and benevolent, but allows great injustice and severity to be practised under the sanction of his authority. His virtues belong to his private and his fall to his private character."

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ)

ಇದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಇಂದಿನ ದರಬಾರ ಇದೆ. ಏನಾದರೂ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರೆ ಉದಾಸೀನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಆರ್ಡರ್ ಹೋದರೆ ಅದರ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಆರ್ಡರ್ ಕಳುಹಿಸಿ ಅವನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಆರ್ಡರ್ ಬಂದಕೂಡಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ಆರ್ಡರ್ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಆಡಳಿತ ವೈಖರಿ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಆರ್ಡರ್ ಹೋದಕೂಡಲೆ ಅದರ ಹಿಂದೆ ಚೆಲಫೋನ್ ಮೆಸೇಜ್ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ಆಡಳಿತ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳು ಚೆಂದೂಲಾಲ ಕಾ ಜಮಾನಾ ಆಗಿವೆ. ಇದು ಕೊನೆಗಾಣಬೇಕು. ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಏನು ಅತ್ಯಾಚಾರ ನಡೆದಿದೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಶಾಸನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗದತ್ತವಾದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕೆ ಇಕ್ಕಟ್ಟು ಬಂದೊದಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಷಿಕಾರಿಪುರದಲ್ಲಿ ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಅವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಒಬ್ಬ ತಹಶೀಲದಾರನನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಷಿಕಾರಿಪುರಕ್ಕೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದ ತಹಶೀಲದಾರರು ಚಾರ್ಜ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ತಿಂಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಮೊದಲಿನ ತಹಶೀಲದಾರರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರೂ ಅಧಿಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ತಿಂಗಳಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವನು ರಿಲೀವ್ ಆಗಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪರ್ಮನೆಂಟ ತಹಶೀಲದಾರನು ಸ್ಟೇ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ತಾಲ್ಲೂಕ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲೆ ಕುಳಿತು ಇನ್ನೊಂದು ಆರ್ಡರ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಚೆಂದೂಲಾಲ ಕಾ ಜಮಾನಾ ಆಗಿದೆ. ಹುಚ್ಚರ ರಾಜ್ಯ ನಡೆದು ನೀತಿ ಪತನವಾಗಿವೆ. ಇವತ್ತು ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಸರಕಾರ ನಡೆಸುವ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರಲು ರಾಯಭ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯನಾದಮೇಲೆ ನಾನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಐದು ಜನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಕೆ. ಸಿ. ರೆಡ್ಡಿ, ಹನುಮಂತಯ್ಯ, ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ, ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ, ಜತ್ತಿ, ಇವರ ಆಡಳಿತ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ***ಅವರು ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ಅವರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಯಾರೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ನಮ್ಮ ಸಂಕಟ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿ ಎಂದು. ಶಾಸನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು ಯಾವ ಪಕ್ಷದವರೇ ಇರಲಿ ತಮಗೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗದತ್ತವಾದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು.***

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I direct that the words used by the Hon'ble Member shall be expunged.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣಪ್ಪ.—ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದರೆ, ರಾಜ್ಯದಾಡಳಿತ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೈ ಹಾಕುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಆರ್ಡರ್ಸ್ ಜಾರಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ರೆವೆನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಂದು ಕೆಲಸ ಕೂತುಕೊಂಡು ಮಾಡಿದರೆ ಪೋಲಿಸಿನವರು ಗುಂಡು ಹಾಕಿ ರಾಟಿ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು 17 ವರ್ಷ ವಾಯಿತು. ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಜನರ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭಾವನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಜನರ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗದೆ ದುರ್ಯೋಧನನ ಆಡಳಿತ ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ದುರ್ಯೋಧನನು ಪಾಂಡವರಿಗೆ ಒಂದು ಅಂಗುಲ ಭೂಮಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇವರೂ ಸಹ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೇ ಹೋದರೆ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳಕ್ಕೆ ಅವರ ಸ್ಥಾನ ಮಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಣ್ಣಿ ನೇಕಾರರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದಲ್ಲಿ 18 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ತಲೆಕೆಳಕಾಗಿದೆ. ಇನ್‌ಕ್ವಾಯರಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಅಂಟಿಕರಪ್ಷನ್‌ವರಿಗೆ ಕೇಸ್ ರೆಫರ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆಡಿಟ್ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ? ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೊಂದಿಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಒಂದಾಗಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಕೇಂದ್ರ ಉಣ್ಣಿಯ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನೀತಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮಾಡಿರು

***Expunged as ordered by the Chair.

ವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ದಾಖಲೆಗಳಿವೆ. ಸರಕಾರದ ಹಣ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲನೇಷನ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. 18 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ದಾಖಲೆ ಇಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದ ಹಣ ಹೀಗೆ ದುರುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೇ ? ಒಂದು ಲಾರಿ ರೋಡ್ ಕಂಬಳಿ ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಮಾರಿ 6,000 ರೂಪಾಯಿ ಲಾಭ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಲಾರಿ ಇನ್ನೂ ಈ ಊರಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಂದ 150 ಮೈಲ ದೂರದಲ್ಲಿದೆ. 6,000 ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೀಗೆ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಬಹುದೇ ? ಹಣ ಜೋಬಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸುಳ್ಳು ಲೆಕ್ಕ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಡಿಪಾರ್ಟಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಕೇಳಿದರೆ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರ ಸರಿಯಾಗಿ ಇವೆ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಎಂಥ ಸರಕಾರ ? ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರಕಾರದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಬಿಗಿ ಇದೆಯೇ ? If they cannot administer, if they cannot hold the reins of this administration, it is rather too late, they must quit the place. I request them not to stay here any longer.

ಇದು ಹೃದಯವಿದ್ರಾವಕವಾದುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಖಾದಿ ಕಮಿಷನ್ ಅವರು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಜಾತಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಏನೇನೋ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಕುರುಬರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಕಂಬಳಿ ತಯಾರಿಸಿ ಮಿಲಿಟರಿಗೆ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ನೀತಿ ಇಲ್ಲ. ಥೋರಣ್ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ತಲೆಕೆಳಕಾಗಿದೆ. ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಫಲ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರಾಲ್‌ಬಹಾದ್ದೂರ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರಿಗೆ ರೇಟ್ ಪ್ರೈಮ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಅವರಿಗೆ ಲೇಬರ್ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರಿಗೆ, ಖಾದಿ ಕಮಿಷನ್ ಅವರಿಗೆ ದೇಭರ್ ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಅವರು ನೋಡಿಬಿಟ್ಟು ರಿಬೇಟ್ ಕೊಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The House will now rise and meet again after half-an-hour.

The House adjourned for Recess at Three of the Clock and reassembled at Thirty Minutes past Three of the Clock.

[MR. SPEAKER in the Chair.]

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಈಗ ಈ ಉಲ್ಲನ್ ಸೆಂಟ್ರರ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಣ ಹೇಗೆ ದುರ್ವ್ಯಯವಾಗಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಅದರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹೇಗೆ ಹಣವನ್ನು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಹಣದಂತೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಮೊನ್ನೆತಾನೇ ಇದೇ ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಒಂದು ಪ್ಲಾಂಟನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರದ ಸಂಬಂಧೀಕರೊಬ್ಬರನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಓದುವುದಕ್ಕಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಲೀ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಖಾದೀಬೋರ್ಡ್ ಕಮಿಷನರ ಕೈವಾಡ ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ಬಹಳ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ. ತಕ್ಷಣ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನ ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೇ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಈ ಬೆಂಗಳೂರು ಕೇಂದ್ರ ಉಲ್ಲನ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಯ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳೊಂದೂ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿರತಕ್ಕ 2 ಲಕ್ಷದ 16 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಅಮಾನತ್ತು ಎಂದು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಆಡಿಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ಆಡಿಟರು ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಹಣ ವಾಪಸ್ಸು ಬರುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ, ಅಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತಗಳೆಲ್ಲಾ ಹತೋಟಿ ವಿಾರಿ ನಡೆದಿರುತ್ತವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಇದೇ ರೀತಿ ಇನ್ನೂ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ರೋಣ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ನರೇಗಲ್ಲು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ದುರುಪಯೋಗ ನಡೆದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ)

ಅನೇಕರು ಮನವಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅದರ ವಿಚಾರಣೆ ಇನ್ನೂ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಈ ಇರಾಣಿಗಾದರೋ ಒಬ್ಬ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರೂ, ಒಬ್ಬ ಜಾಯಿಂಟ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರೂ, ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಹನುಮಂತನ ಬಾಲ ಬೆಳೆದಷ್ಟುದ್ದದ ನೌಕರರ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಇಂಥ ಒಂದು ಖಾತೆ ಇಲ್ಲ ಇರಬೇಕೋ ಇರಬಾರದೋ ಅದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ರಾಮದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್ಟ್‌ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಒಂದೇ ಪಾರ್ಟಿಯನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾ ಅದರ ಹಿಡಿತವನ್ನು ಒಂದೇ ಒಂದು ಪಾರ್ಟಿಯ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಯಾವ ರಾಜಕೀಯವೂ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದವರೇ ಈ ದಿವಸ ತಾವೇ ಆ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಆ ಇವೋಷನರಿ ಇಂಟಿಗ್ರೇಷನ್‌ಗೆ ಇವರೇ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೀಗೆ ಅಲ್ಲದ ನಲ್ಲದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಈ ಭಾವೈಕ್ಯತೆಗೆ ಅಡ್ಡಿಯನ್ನೊಡ್ಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ತೀರಾ ಅನ್ಯಾಯ. ಈ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ : ಆ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಒಟ್ಟು 20 ಜನ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ 12 ಜನರು ಒಂದು ಕಡೆ, ಇನ್ನುಳಿದ 8 ಜನರು ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಮುಂಗಳೂರಿನವರು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ. ಈ ಎರಡು ಪಾರ್ಟಿಯವರೂ ಮಾತೆತ್ತಿದರೆ ನೀವು ಆ ಕಡೆಯವರು, ನೀವು ಈ ಕಡೆಯವರು, ನೀವು ಆ ಭಾಗದವರು, ನಾವು ಈ ಭಾಗದವರು ಎಂದು ವಾದ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಯ ಭಾವೈಕ್ಯತೆ ? ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ : ಇದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಆಗದೆ ಇದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ಇದರಿಂದ ಆಗಬಾರದ್ದಾಗಿ, ನಡೆಯಬಾರದ್ದು ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು. ಈ ಕೂಗೆರ್ಲಾ ನಾಳೆ ಜನರ ಕಿವಿಗೆ ಬಿದ್ದು ಮುಂದೆ ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಅದನ್ನು ನಾವೂ ನೀವು ಎದುರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೊರಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತೆತ್ತಿದರೆ ನಮ್ಮದು ಕನ್ನಡ ನಾಡು, ನಮ್ಮದು ಕನ್ನಡ ನುಡಿ, ನಮ್ಮದು ಕನ್ನಡ ಜಲ ಎಂದು ಏನೇನೋ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು. ಆದರೆ ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಜನರು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲ ಇವರು ಎಂಥ ಹೃದಯವಿದ್ರಾವಕವಾದ ಸಂಗತಿಯೊಂದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮುಂಡ್ಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಫರ್ಸ್ಟ್ ಗ್ರೇಡ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಡಿ, ಅಲ್ಲಿಯ ಹುಡುಗರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತರಾಗಬೇಕೆಂಬ ಕುತೂಹಲ ಇದೆ, ಎಂಬುದಾಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಪುರ ಪ್ರಮುಖರೂ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ಜನರಲ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳೂ, ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರೂ ಮತ್ತು ಆ ಕಾಲೇಜಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ — ಅಲ್ಲರತಕ್ಕ 488 ಜನರಲ್ಲಿ 17 ಹೆಣ್ಣು ಹುಡುಗಿಯರಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಆಶೆ ಇದೆ ಎಂತ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ — ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ಡೈರೆಕ್ಟರವರು ತಾ : 9-2-1965ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದು ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರೇನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ನೀವು ಕನ್ನಡ, ಇಂಗ್ಲೀಷು ಮತ್ತು ಹಿಂದೀ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲೇಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲ ಪಿ.ಯು.ಸಿ. ಯಲ್ಲ ಬೇರೆ 114 ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮವೇ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಗೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಧೋರಣೆ ಜನರು ಮೆಚ್ಚತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಚೆನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮೊನ್ನೆತಾನೆ ನಡೆದಂಥ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಈಗಾಗಲೇ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ವರ್ತನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.....

ಗೃಹ ಸಚಿವರು ಅಲ್ಲ ಇದ್ದಂತಹ ಒಬ್ಬ ದೌರ್ಜನ್ಯ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ಎಸಗಿದಂತಹ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿದರೆ, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅತನನ್ನು ರಿಲೀವ್ ಮಾಡಬೇಡಿ ಆತ ದಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಿ, ಅವರು ಇರಲೇ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅತನನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವಾಗ ಅಂತಹವರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪುಂಡು ಪೋಕರಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಒಬ್ಬರ ಕೊಲೆಗೆ ಕಾರಣರಾದರು ಅಂತಹವರನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರ ಇವತ್ತು ಏನಿದೆ ಇದು ನಾಗರಿಕ ಸರ್ಕಾರ ಅಲ್ಲ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ನಾಗರಿಕರು ವಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಸ್ಥಳ ಇಲ್ಲ, ದೌರ್ಜನ್ಯ ಕೃತ್ಯ ಮಾಡುವವರಿಗೇ ಇಲ್ಲ ಸ್ಥಳ ಇರುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಲ್ಲಗೆ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ.

ಇದೇ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕುಂದೂರು ರುದ್ರಪ್ಪನವರನ್ನು ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರು ಶಿವಮೊಗ್ಗಾದಲ್ಲಿ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಕಫ್ ಮಾಡಿ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದರು, ಅದನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಆವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಅನುಕಂಪವನ್ನು ತೋರಿಸಿದರೋ ಆ ಅನುಕಂಪವನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏಕೆ ತೋರಿಸಲಿಲ್ಲ? * * * ಇಷ್ಟನ್ನು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Curses should not be hurled on the Floor of the House. Let this be expunged.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Sri K. Hanumanthiah the other day said that the ghost of Muniamma will hunt after the Ministry.

Sri V. S. PATIL (Belgaum-I).—We have very little to speak when we discuss these Appropriation Bills. Sir, our House has already passed the Demands for Grants to the tune of Rs. 97,53,20,500 and by this Bill we are now authorising the Government to spend Rs. 2,87,17,97,800 for the coming year. This is really a very huge amount which is to be spent or appropriated by the Government during the coming twelve months. Out of this huge amount Rs. 74,86,20,000 has been shown as public debt repayment and inter-State settlement. This amount is charged amount. Besides, this, there is another amount for the debts incurred by this Government that is given Rs. 18,74,22,000. That also is charged amount. These two amounts practically come to nearly fifty per cent of the budget amount for the next year. Sir, from the beginning, from 1957 when the State was re-organised, from that time, I am pressing before the House that the Government is running into heavy debts. They are spending much more than their resources could permit, by various means, ways and means method, by raising loans from private persons as well as from the Central Government and other Government and these debt heads will certainly land us in a very difficult position. I am pressing this point for the last so many years and every year Sir, we find that the debt charges are increasing by leaps and bounds. I do not know, a time may come, if we proceed as we are doing at present that, when we will say that all these debts should be deemed as wiped out by the Central Government or somebody else. That means we may declare ourselves to be bankrupt. That position is likely to come in the near future if we proceed in the same way of spending money on schemes wherein we do not get any adequate returns. Sir, it is an admitted fact on the floor of this House that we have spent more than 100 crores on irrigation where we are unable to take back even the initial or interest charges to be paid to our creditors. How long is this condition to proceed or continue? We are still raising loans from others and the Hon'ble Minister for Finance has said on the floor of this House on several occasions to meet this sort of criticism, that because we are creditworthy, because our assets or the State's assets are huge and unlimited, the people and the Central Government are giving us loans.

* * Expunged as ordered by the Chair

(SRI V. S. PATIL)

Certainly, if the entire State is taken into consideration, then assets may be greater. But that does not mean that we should spend money on such items which are not creative, which will not give any return for the repayment of these debts. This will be a spend-thrift policy and we are sure that this policy of the Government is creating inflation, is creating cheap-money and has been a source for raising the prices of essential goods including food. I do not know when our Government is going to come to its senses and bring down and stop this policy of spend-thriftness. Especially Sir, I should like to refer to the grant or amount to be spent by the Public Works Department this year. It is Rs. 22,84,32,000. This amount will be mostly spent on buildings. Sir, during the last 8 or 9 years, I feel that this Government has spent huge amounts on unnecessary buildings in various places. In my own place, they have constructed so many big buildings where some small additions could have sufficed. They have constructed even compound walls to so many buildings and grounds. I do not understand the mentality of this Government. By raising loans what is it that this Government is going to get by constructing huge massive buildings when immediately before re-organisation, the Government was efficiently running in old buildings. Where was the necessity for spending on such huge buildings? But I discussed this matter with some of my friends.

I am not an expert. But, according to them, forty per cent of the expenditure is merely a waste. And out of that forty per cent, divisions are made from the labourer, contractor, engineer and higher-ups. If this is a fact, I do not understand where we are proceeding. So, I submit that effective check must be made about the wastage that is being committed by this Public Works Department, which was known and is still known to be a department of public waste. Something must be done to have an effective check on these estimates and to stop these building activities at least so long as we can pull on with the existing buildings.

Then, Sir, there is a provision in this Budget for the Police. The amount sanctioned or approved is 5,46,06,000. Sir, it is better that we say much less about this particular department. We are tired of criticising the Police Department every year and in every meeting. Sir, there are such glaring instances of corruption in this department, that it is very difficult to say or very difficult to find out words to criticise properly the working of this particular department. If that department is meant only for pressing down the Opposition, all right, they can do so. But let them see that the department uses all its powers for the protection of the people. The money of the tax-payer must be first saved. They must be honoured first. But our department of Police has become such a thing that it is very difficult to find adequate words to describe it. In my taluka, two murders were committed in a village and the Police Sub-Inspector was about half a mile from that place of

murders. He did not take cognisance of it immediately. He waited for a considerable time and after three days, he arrested a few persons—not all the persons. Immediately after that, within 15 or 20 days or a month, another murder in the neighbouring village took place. Our allegation was that this particulars police officer was at the bottom or he was the instigator of these crimes for taking bribes. In spite of this, when we complain to the concerned higher-ups here, the man was transferred. For how many days ? Only for ten or 12 days. Immediately after ten or fifteen days, he again came there.

(Interruption)

Is this the way in which we can expect justice and protection from these officers ? Sir, two days back another matter of police revenge was brought before this House and on that, we had to stage a walk out. What a horrible thing that story revealed. An ex-M.L.A.'s brother was harassed by the Police. He was prosecuted in about 17 cases and in all those cases, he was acquitted. He appealed to all the Hon'ble Minister and the officers. What was the result ? The result was nobody cared for his plea.

AN HON'BLE MEMBER.—The Police Inspector got a certificate for honesty.

SRI V. S. PATIL.—That is nothing. He ought to have been awarded the President's Police Medal. That is the way in which the administration of the Police Department is going on. If Police are to be given such a free hand for corruption, for nepotism and for doing such illegal things, then where can the people go ? What will people think of us ? Is this a democracy ? Is there no grain or shade of democratic principle ? My submission through you to them is—you are running the country. You are spoiling the good name of our nation. You are spoiling the name of parliamentary democracy. You are forcing the people to resort to violence. Because, when a man finds that all legal means are useless and when they become ineffective, he becomes desperate. There is no other alternative for him but to take the law into his own hands and take his revenge. Shall we be party to these things ? Is it reasonable for us to force the people to take the law into their own hands just to see that justice is done to them ? Is this the way of democracy ? If our Government is not going to remedy these matters, then, Sir, will it be unreasonable to say that these Ministers are sharers of the spoils which the Police collect. That is why I should like to submit, even though the Demands have been passed by this House, it is not reasonable to allow these persons to spend these huge amounts of the tax payers' money.

Sir, one thing I should like to say and that is about the Medical and Public Health Departments. We are spending huge amounts. But what about doctors, nurses and other staff in these hospitals ? Sir, in Belgaum, they have spent five or six lakhs of rupees for constructing a hospital building. But there is no water at all. There are no servants at all. There is a building. I have explained to you why a building is.

(SRI V. S. PATIL)

constructed. Even the water is not sufficient. Even though Belgaum City is now supplied with protected water supply, the hospital has no water. This is really wonderful. So, I submit, Sir, that instead of spending huge amounts on buildings, see that the amenities required for these are supplied.

Sir, this Bangalore City was once a heaven on the face of Bharata because of its beautiful climate, etc. What is now...

MR. SPEAKER.—Why does he want to go away from heaven ?

(*Laughter*)

SRI V. S. PATIL.—But what is it now ? That heaven has been turned into a hell by the actions of these people. There is no water. There are no facilities. There is no protection. Then, by this open drainage, these people have created such a havoc by facilitating increase of mosquitoes it is impossible for anyone to work even in some of the streets. This beautiful city has been turned into practically a hell by the actions of these people. They want to protect some interests for the open drainage and that is why all this has been done.

Sir, I should like to submit one small matter regarding our Ministers.

Hon'ble Minister Sri B.D.Jatti has several times sassured this House that the toning up of the administration has been made and he said that whenever any paper comes to any office, it must be disposed of within a short time. Sir, the Taluk Development officer from my place has sent a requisition on 7-1-1965 with a request for supply of cement of a particular quantity and the number is also given. But, we are searching these papers in the office here and there is no trace of it yet. So, I would like to point out to the Hon'ble Minister to do something to see that the officers do careful work and prompt work.

4-00 P. M.

SRI K. S. SURYANARAYANA RAO (Mysore City).—Mr. Speaker, Sir, I would like to take this opportunity to say a few words. By passing this appropriation of accounts we are handing over hundred of crores of rupees to the Finance Minister for expenditure during the current year and the next year. Sir, many times he has mentioned about economy, saving and words like that. If he really means that, quite a lot of money could be saved. I am only interested in pointing a few things by which we can show that however piously he may say them he is not able to stem the tide of extravagance. I hope, if not in the past, at least in the current year and in the year to come, they will be attended to.

Sir, at the outset, I must say that though we have planning and planned way of expenditure, our borrowings and the ways and means

position are too heavy and the interest that we are paying is very much. If we keep ourselves strictly to the planned schemes, we would have saved a lot of money. Another point is, here is a Government which advances money to the Electricity Board and that Electricity Board does not spend that money but invests that money at very cheap rate in Commercial Banks. These are all matters that have been referred to in the Public Accounts Committee Report. This is a very valuable Report I should say, because they have made such searching enquiries about certain aspects of administration which should be looked into carefully by Government.

Sir, no doubt the report is for the year 1961-62. I wish the Finance Minister contradicts me on the floor of this House that these things have not happened in the year past. The other things is, we are investing on industries and he said that the industries are doing very well I will give one instance. Take the old Electric Factory; the return is 1.1 or 1.5 per cent. Sir, if that money had been in the hands of a private person, would he ever invest his money on such industries? Even if we invest money in a Bank, we get 6 per cent. Here, we get 1.5 per cent. I would like to refer to P. W. D. Our friends have referred to it and I do not want to go to details. I would only say that even the stores have not been checked. Several lakhs worth of machinery are idling in the yard of the P. W. D. Stores. More than that, the most important thing is, even with regard to the allegations made on the floor of this House about the Sharavathi Project proper heed is not paid. In the year 1961-62 the Committee have referred to a transaction. I wish, Sir, these are matters which should be properly dealt with, handled enquired and if found fault with, they should be severely dealt with.

Sir, in the P.W.D. what happens is this. If the Finance Minister instead of asking us to tighten our belts effects all these savings; he will be able to give more liberal concessions. That is why, I am mentioning this. Take any project; we are providing staff to the optimum level but the progress is very poor. The Estimates Committee has said about Ghataprabha project. These things show that many times things are done for which we cannot assign reasons to-day. But, things have happened. If the Finance Minister could withhold consent to such projects and such works, I think, he will come out with concessions in taxes.

Sir, there is also another point. So far as administration is concerned, I should say the machinery is out-dated and out-moded. When the revision of pay scales came up, the Finance Minister was pleased to say that there is a surplus of 25 per cent. I very much wish that he adjusts that 25 per cent within the frame work of the administration. A time has come when we have to recast the whole administrative machinery and the system. We can save money, and energy and it would result in quick turn-over and greater return. If we do so, we can affect a lot of savings. If we could save in these ways, the Finance Minister will have to give some tax concessions, and tax relief to so many people.

(SRI K. S. SURYANARAYANA RAO)

Sir, this is a State Budget that we are discussing and this budget should not be treated as if it is a municipal budget or a local-body's budget. Whatever we do, whatever plan we may have, it should have its minimum effect on the public. Our budgets absolutely have no impact on the people. They made no perceptible change in the attitude of the people. For example, take the Central budget. The first information would be known to the whole country by the evening and by that time the whole country would have adjusted itself to the new taxation proposal. The change occurs either with an imposition or with a relief. Supposing the Finance Minister says. we reduce the sales tax on commodities because the rate of food articles have gone up so much. There will be a lot of relief.

Mr. SPEAKER.—Please conclude.

Sri K. S. SURYANARAYANA RAO.—With these few suggestions, I close my speech.

†ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ದಪ್ಪ (ತಿಪಟೂರು).—ಈ ನಲದ ಹಣವನ್ನು ಹಣಕಾಸಿನ ನಚಿವರ ಕೈಗೆ ಕೊಡುವಾಗ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ದೇಶ ಏನಾದರೂ ಉದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಈ ಹಳೇ ನೀತಿಗಳು ಇವೆಯಲ್ಲಾ ಅವನ್ನು ಬಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ನಭೆ ನಡೆಯುವುದು, ಯಾವುದಾವರೂ ಒಂದು ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆಗೆ ತರುವುದು ಏನು ಉದ್ದೇಶ ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಂಡು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾದ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಲಿ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ಈ ನಭೆಯಲ್ಲಿ ಅವ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಸ್ವಾಮಿ ಪ್ರಮಾಣ ವಚನ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿ ಮೆಂಬರುಗಳಾದ ತಕ್ಷಣ ನಾವು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಕಂಡಹಾಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ನೂರಕ್ಕೆ ತೊಂಭತ್ತು ಭಾಗ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿದರೆ—

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—"ಸುಳ್ಳು" ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ತಾವು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಆಗಲಿ ಸ್ವಾಮಿ, ತಪ್ಪು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದರೆ ಜನ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ? ನೂರಕ್ಕೆ ತೊಂಭತ್ತು ಅಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಐವತ್ತರಷ್ಟು ಅನತ್ಯ ನುಡಿದರೆ ಹೇಗೆ ? ಈ ನಭೆಯಲ್ಲ ವಲ್ಲಭಾಯ್ ಪಟೇಲರ ಪೋಟೋ ಇವೆ, ಮೇಲೆ ತಕ್ಕಡಿ ಇದೆ, ತಾವು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕುಳಿತಿದ್ದೀರಿ ನತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ಶಾನನ ನಭೆಯಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಾವುದಾದರೂ ವಿಷಯ ಕೇಳಿದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಣ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಈ ಹಣದ ಮೇಲೆ ಹತೋಟಿ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಡಿ. ಮಿನಿಸ್ಟರು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಮಿನಿಸ್ಟರು ನಾನೇಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಅವರೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಬಾರದು. ಫೈನಾನ್ಸ್ ಮಿನಿಸ್ಟರಿಗೆ ಇದರ ಮೇಲೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹತೋಟಿ ಇರಬೇಕು. ಕೊಟ್ಟ ಹಣ ಸದ್ವಿನಿಯೋಗವಾಯಿತೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ನೋಡಬೇಕು. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ನಿಗಾ ಕೂಡ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಲ್ಲ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ದಿವಸ ಒಂದೊಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಮೊನ್ನೆ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಜೊತಯಲ್ಲ ಚನ್ನರಾಯ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಟೂರ್ ಹೋಗಿದ್ದೆ ಎಷ್ಟು ಕಡೆ ಮರಗಳಿಗೆ ಸೇಂದೀ ಗಡಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದರು ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಅನತ್ಯ ಅಥವಾ ನತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದದ್ದು ಎಂದರೆ ಅದೇನೋ ಜ್ಯೂಡೀಷಿಯರ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರಲ್ಲಾ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿ, ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವತ್ತು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು ನಾನು ಅದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೇನೆ. ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಬೀಜ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ರೈತನಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ.

ಇನ್ನು ನುಗ್ಗೇಹಳ್ಳಿ ವಿಷಯ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಹೋದ ಸಾರಿ ಜನರಲ್ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಆದಾಗ ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಯ ಇಬ್ಬರ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದವು. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಟಿಕೆಟ್ ಕೊಡಬೇಕಾಯಿತು—ಈಗ ಅವರು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಲೀಡರ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಜನರಲ್ ಸೆಕ್ರೆಟೆರಿಯವರು ಅವರಿಗೆ ಎದುರಾಗಿ ನಿಂತು ಸೋತರು. ಆಮೇಲೆ ಏನು ಆಯಿತು ? ಅವರ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲದ ಸಲ್ಲದ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ದರೋಡೆಕೋರರನ್ನು ಎತ್ತಿಕಟ್ಟಿ, ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದಂತಹ ಎಕ್ಸ್. ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಮೇಲೆ ಎರಡು ಮೂರು ಕೇಸುಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಅವರು ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ನಿಮ್ಮ ಆಫೀಸರಿಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಅದರ ಮೇಲೆ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿದರು. ತಕ್ಷಣ ನಿಮ್ಮ ಜನರಲ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಹೋಂ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಅವರನ್ನೂ ನೋಡಿ ಆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್‌ನ್ನು ಕ್ಯಾನ್ಸಲ್ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಇದೆಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥ ಆ ಒಬ್ಬ ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗೆ ಹುಮ್ಮಸ್ಸು ಕೊಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಆಯಿತು. ಪ್ರತಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಸೆಷನ್‌ನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಷಯ ಬಂದಿದೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಎಕ್ಸ್. ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಅವರನ್ನು ಚಾಕುವಿನಿಂದ ತಿವಿಯಲಾಯಿತು ಅವರನ್ನು 18 ದಿವಸ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲ್ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಆ ಟೈಮಿನಲ್ಲಿ ಸೆಷನ್ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಆ ಸೆಷನ್‌ನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಷಯ ಬಂದಾಗ ಫೋನ್ ಮಾಡಿ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ ಅವನು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಮನುಷ್ಯ, ಅವನು ಅಲ್ಲೇ ಇರಬೇಕು, ರಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಮೇನ್‌ಟೇನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರಿ. ಪುನಃ ನಾವು ನೀವು ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೈಹಾಕುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ, ಆದ್ದರಿಂದ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಆ ಮನುಷ್ಯ ಯಾರು ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ಕೈಹಾಕುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದರು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಅದು ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇವೆ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಯಾರ ಕೈಯಲ್ಲಾದರೂ ಇದನ್ನು ಓದಿಸಬಹುದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ನೋಡೋಣ—'ಮುಂದೆ ಹೇಳಿ'.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ನುಗ್ಗೇಹಳ್ಳಿ ವಿಚಾರ ತಾವು ಕೈಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವನು ಒಳ್ಳೆಯ ಸತ್ಯವಂತ, ರಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಮೇನ್‌ಟೇನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿ ಅಲ್ಲಿ ಬೇಕೇಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 17 ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದರಲ್ಲಿ 16 ಸ್ಟೇ ಆಗಿದೆ. ಒಂದೇ ಒಂದು ಕೇಸು ಅದೂ ಸ್ಟೇ ಆಗಿದೆಯೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವನು ಸತ್ಯವಂತ, ರಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಮೇನ್‌ಟೇನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆತ ಇದ್ದೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ಓದಿದ ಮೇಲೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ನ್ಯಾಯಾಸ್ಥಾನ ಇದ್ದೂ ಸಾರ್ಥಕವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ, ಮುಖ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ, ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ ಅವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರ ಬರೆದು ಚನ್ನಯ್ಯ ಫಾಲಡಾಲ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರಾಣಬಿಟ್ಟ. ಇತ್ತೀಚಿನ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಆತ ಒಂದು ಕೋ-ಆಪರೇಟೀವ್ ಸೊಸೈಟಿಯ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟು. ಆ ಸೊಸೈಟಿಯ ಮೂರು ವರ್ಷದ ಆಡಿಟ್ ಪುಸ್ತಕ ಇದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆಡಿಟ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಇದೆ. ಆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮರೆ ಮಾಡಿ ತಿದ್ದಿಸಬೇಕೆಂದು ಪೋಲೀಸ್‌ನವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬೀಗ ಹಾಕಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಡೀ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲೇ ಯಾವ ದಾದರೂ ಸೊಸೈಟಿಯ ಮೇಲೆ ದೂರು ಬರದೇ ಪೋಲೀಸ್‌ನವರು ಹೋಗಿ ಬೀಗ ಹಾಕಿರುವುದು ಇದೇ ಪ್ರಪ್ರಥಮ. ಇದರ ಉದ್ದೇಶ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪೋರ್ಜರಿ ಮಾಡಿಸಿ ಹಣ ತಿಂದುಹಾಕಿದ್ದ ಅದಕ್ಕೇ ಹೆದರಿಕೊಂಡು ಸತ್ತು ಹೋದ ಎಂದು ಜನಗಳ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ಆಗಿದೆ. ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಅಲ್ಲದೇ ಇನ್ನೂ 15-20 ಜನ ಖಾನಗಿಯವರು ಈ ರೀತಿ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವನು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೇಗೋ ಇರುವ ರೆಕ್ಕಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಮೊಗಚು ಹಾಕಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಸಲವೂ ಏನೋ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಹೇಗೋ ಕಥೆ ಹಾಕೋಣವೆಂದು ಇವರು ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇಲ್ಲಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರವಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವರು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಈ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಏಕೆಂದರೆ ಇವರು ಈ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನೇನಾದರೂ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ದಪ್ಪ)

ಇವರು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದು. ನಾವು ಇವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ನಲಹೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇಲ್ಲ ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ನಿಲುವಳಿ ನೂಚನೆಗಳನ್ನೇನಾದರೂ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವದೊಂದನ್ನಾದರೂ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ನುಗ್ಗೇಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಮಾಡಿಕೊಂಡಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಯ್ಯನವರಿಗೆ 4 ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳಿವೆ. ಆ ಮಕ್ಕಳು ಬೀಳುವ ಕಷ್ಟದ ಪಾಪವನ್ನು ಇವರು ಮುಂದೆ ತೀರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—"ಪಾಪ" ಎಂದರೇ ?

Sri S. M. KRISHNA.—'Papa' means 'sin' and it is not objectionable.

Mr. SPEAKER.—Order, order. Abuse should be avoided.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತಂದುಕೊಂಡ ಯೋಚಿಸಲಿ. ಯಾವುದೋ ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಈ ಅಧಿಕಾರ ಬಂದಿದೆಯಷ್ಟೆ. ಇವತ್ತು ಇವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪಾಪದಿಂದ ಮುಂದೆ ಇವರು ಯಾವ್ಯಾವ ಪ್ರಾಣಿಗಳಾಗಿ ಹುಟ್ಟಬೇಕೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರು ಇಂತಹ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವುದು ಇವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಇವರು ಬಾಹುಕರಂತೆ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಬಾಹುಕ ಎಂದರೆ.....

Sri V. M. DEO (Gubbi).—He has his own ideas about sin and other things.

Mr. SPEAKER.—Original but it does not come under this debate.

Sri V. M. DEO.—He is entitled to voice his philosophy unless you give some other philosphy.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸೇಂದಿ ಮತ್ತು ಗಾಂಜಾ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದವರಿಂದ ಸುಮಾರು 500 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿ ಅವನು ಅದನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮಜಾ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅವನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ.

Mr. SPEAKER.—The hon'ble member is the best man who can expound what the other Hon'ble member has in his mind.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಇವರಿಗೂ ಅವನಿಗೂ ನಮಮೇ ? ಈ ರೀತಿಯಾದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದಾದರೆ ಇವರನ್ನು ದೇವರೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ.

Mr. SPEAKER.—Bad in taste.

† ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮರುಳಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಿಲ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುವ ಮಾತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಹಿಯಾಗಲೀ ವ್ಯಥೆಯಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಬೇಜಾರು ಆಗಲೀ ಆಗಬಹುದು. ಆದರೆ ನಾನು ವ್ಯಥೆಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮನಸ್ಸು ನೋಯಬಾರದೆಂಬುದೇ ನನ್ನ ಇಚ್ಛೆ.

Mr. SPEAKER.—The Member will therefore close at 4-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮರುಳಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಫೈನಾನ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜತ್ತಿಯವರ ಆಡಳಿತ ಹೇಗಿದೆಯೆಂದರೆ, ನನಗೊಂದು ಕಥೆ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಇಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಲಕ್ಷ ಹೋಯಿತು. ಅಲ್ಲೊಂದು ಕಡೆ ಇಷ್ಟು ಕೋಟ ಹೋಯಿತು, ಇಕಾನಮಿ ಇಲ್ಲ, ಇವಿಲ್ಲ, ಅದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೊಂದು ಕಥೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಶ್ರೀಮಂತ ಸಂಸಾರ ಇತ್ತಂತೆ. ಆ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಗಂಡ ಮತ್ತು ಹೆಂಡತಿ ಇದ್ದರು. ಗಂಡ ಬಹಳ ಜೂಜುಗಾರ. ಪ್ರತಿದಿವಸ ರಾತ್ರಿ ಎರಡುಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಇಸ್ಪೀಟ್ ಆಟವಾಡಿ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ಆದರೆ ಹೆಂಡತಿಯಾದವಳು ಒಬ್ಬ ತರಕಾರಿ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದವನ ಹತ್ತಿರ ಒಂದ

ನಯಾಪೈಸಾಗೆ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಚರ್ಚೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆಗ ಅವನು ಅವಳನ್ನು ಕುರಿತು ಏನು ಹುಚ್ಚಿ ನಾನು ಪ್ರತಿ ದಿವಸ ಸಾವಿರ ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಜೂಜಾಡುತ್ತೇನೆ. ನೀನು ಒಂದು ನಯಾಪೈಸಾಗೆ ಚೌಕಾಸಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀಯೇ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೇಳಿದನಂತೆ. ಹಾಗೆ ಇವರು ಹೇಳಿದುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿದರೆ ನನಗೇನು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ಅಂದರೆ, ಕೇವಲ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಲಕ್ಷೋಪಲಕ್ಷ ಹಣವನ್ನು ನೀರಿನಂತೆ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹವರ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು 2 ರೂಪಾಯಿ, 4 ರೂಪಾಯಿ ಅಥವಾ 8 ರೂಪಾಯಿ ಸೇವಿಂಗ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಕ್ಷೇಮವಾಗುತ್ತದೋ ನನಗಂತೂ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ. ಈ ನಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಕ್ಷ ನಾವೇನಾದರೂ ಕಾನೂನುಗಳನು ಮೀರಿದ್ದೇ ಆದರೆ, ನಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಯಿತು ಎಂದರೆ, ಅಥವಾ ಈಗಿನ ಪ್ರೊಸೀಜರ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮದೇನಾದರೂ ತಪ್ಪು ಆಯಿತೆಂದರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ತಾವು ನಮಗೆ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಹೌಸ್ ಆಫ್ ಕಾಮನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಹೇಗಿದೆ, ದೆಹಲಿ ಲೋಕಸಭಾದಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಹೇಗಿದೆ, ಈ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತಹವರು ಎಂತೆಂಥ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ—ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅನುಸರಿಸಿ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನಾಯಕತ್ವ ತಾಂಡವವಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ, ನೀತಿಯೇ ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ, ನತ್ಯವೆಂಬುದು ಕಾಣದಯೇ ಇರುವಾಗ ಮಾಡಬಾರದ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಬಡ ಜನತೆಗೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಈ ರಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್‌ಗಳಿಂದ ಯಾವ ನತ್ಪ್ರಜೆಗೂ ರಕ್ಷಣೆ ದೊರೆಯದೆ ಇದ್ದಾಗ್ಗೆ ಇವರ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಪ್ರೊಸಿಜರ್‌ನಿಂದ ಏನು ಉಪಯೋಗ? ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಿಂದಾಗಲೀ ಅಥವಾ ನಮ್ಮ ಈ ಮೆಂಬರುಗಿರಿಯಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಇಂತಹ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಆಡಳಿತ ಮಾಡುವುದೆಂದರೆ ಏನು? ಇವರ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ಈ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರೊಸೀಜರುಗಳು ಏನು ಮಾಡಬಲ್ಲವು? ಜನಕ್ಕೆ ಅನ್ನವಿಲ್ಲ, ಬಟ್ಟೆ ಇಲ್ಲ. ಆಗಬಾರದ ದರೋಡೆಗಳು, ಕೊಲೆಗಳು, ಅನ್ಯಾಯಗಳು ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಒಬ್ಬರಿಗೂ ಸೇಫ್ಟಿ ಇಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರೊಸೀಜರುಗಳು ಏನೂ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬಾರದೇ ಇದ್ದಾಗ ಜನತೆ ಯಾವ ಆಯುಧವನ್ನು ಅವರ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ತಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು? ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಜನಗಳಿಗೆ ದೊರೆಯದೆ ಇದ್ದಾಗ್ಗೆ ಅವರ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯವಲ್ಲವೇನು? ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನುಗ್ಗೇಹಳ್ಳಿ ಪೋಲೀಸ್ ನಬ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ದಕ್ಷ ಆಡಳಿತಗಾರ, ನಿಷ್ಠಾವಂತ ಬಲಶಾಲಿ, ಪುಂಡುಪೋಕರಿಗಳನ್ನು ಬಲ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವನೇ ಲಾಯಕ್ಕಾದವನು ಎಂದು. ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನಗಳೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ತುಂಟರು, ಪುಂಡರು ಆಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದಲೇ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಉಳಿದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಆಗದೇ ಇರತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಜನಗಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರ ದುರುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಜನಗಳು ತುಂಟರು, ಪುಂಡರಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ***

Mr. SPEAKER.—Abuse is not good debate.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ (ವಿದ್ಯಾಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ನಮ್ಮನ್ನು ಸದಸ್ಯರು *** ಹೇಳಿದಾಗ I rise to a point of order. Can the member say that the Chief Minister is *** and all that?

* * *

Mr. SPEAKER.—I cannot allow abuses. If the member wants he may put forward any kind of argument, but abuse is not good and he can never convince anybody in Debate by abuse.

Sri S. R. KANTHI.—I rise to another point of order. What ha been said by the Hon'ble Member against the Chief Minister by way of abuse may be taken away from the record.

Expunged as ordered by the Chair.

4-30 P.M.

Mr. SPEAKER.—According to the Parliamentary procedure the member can be called upon to repeat what he has spoken. Otherwise I can ask it to be put down in writing. What is all this? Are we sitting in a private house having private discussion?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ತಾವು ಈವಾಗ ಏನು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದಿರಿ—ನಾಗರಿಕರಾಗಿ, ನಾಗರಿಕಜನಗಳಾಗಿ ಒಂದು ಕಠಿಣ ಭಾಷೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು. ತಾವು ಹೇಳಿದಿರಿ ಭಾಷೆ ಎಷ್ಟು ಮೃದುವಾಗಿರಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರ ಬೇಕೆಂದು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ತಮ್ಮ ಆಶೋತ್ತರಗಳು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡವು. ನಾವು ತಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದೇರೀತಿಯಾಗಿ, ನಮ್ಮ ಎದರುಪಕ್ಷ ದವರೂ ಇರಬೇಕು. ಯಾವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲ ಎಷ್ಟು ಮೃದುವಾಗಿ ಡಿಗ್ನಿಫೈಡ್ ರ್ಯಾಂಗ ವೇಜಿನಲ್ಲ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮೃದುವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವು ದಕ್ಕೆ ನಾವು ತಯಾರಿದ್ದೇದೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಷದಿಂದ ಹಾಗೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ತಾವು ಹೇಳಿದುದು ಎರಡೂ ಕಡೆಗೆ ಅಪ್ಲೈ ಆಗಬೇಕು; ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವಿನಯದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಏನು ಇದುವರೆಗೆ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿ ನೀತಿ ಇರಬೇಕು, ಬಹಳ ಮೃದುವಾದ ವಾತಾವರಣವಿರಬೇಕು, ಒಳ್ಳೆಯ ಭಾಷೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು, ಸುಮಧುರವಾದ ಸ್ಪೈಲ್ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿರಬೇಕು ಎಂದುಹೇಳಿದರೋ, ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಶಿರ ಬಾಗು ತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲರೂ, ಎರಡೂ ಕಡೆಯವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ತಾವು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲ ಏನಿದೆಯೊ, ತಾವು ಏನು ಹೇಳಿದಿರೊ, ಅದನ್ನು ನಾನಂತೂ ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಮಾನ್ಯ ಮುಕ್ಕಣಪ್ಪನವರು ನನ್ನ ಮಾತಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಬೆಲೆ ಕೊಡುತ್ತಾರಲ್ಲಾ, ಇಷ್ಟು ಗೌರವ ಕೊಡುತ್ತಾರಲ್ಲಾ ಎಂದು ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣಪ್ಪ.—ಇದುವರೆಗೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೊ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂತ ನಾನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೇ ಅನುಮಾನವಿದೆ. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ. ಖಚಿತವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮರುಳಪ್ಪ.—ನನಗೆ ಒಂದೆರಡು ನಿಮಿಷ ಕೊಡಿರಿ.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Sir, when you were not here some member spoke. You kindly look into the proceedings and see how Sri T. D. Devendrappa has used words against the Agriculture Minister—a language which cannot be exressed by a member of the ruling party.

ಅದನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಪಂಜ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಬಹಳ ವಿನಯದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—We are getting a little excited. The Hon'ble member has referred to only one thing that happened when I was not present. I will examine. He has no other instances to give.

Sri G. Marulappa may close now and his time is over.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಶ್ರೀ ಕಂಠಿಯವರು ಕೂಡ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲ ಭಾಷಣ.....

Mr. SPEAKER.—Order, order.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ:—ನಾನು ಎದ್ದಾಗ ಆರ್ಡರ್ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ.

Mr. SPEAKER.—Will the member kindly repeat what he has said?

Bad habit, absolutely bad habit.

(The Hon'ble Speaker read the following extract from the speech of Shri G. Marulappa):

* * *

ಶ್ರೀ ಜಿ ಮರುಳಪ್ಪ.—ಹಾಗಲ್ಲ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು I am sorry. ಅದು ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶವಲ್ಲ .....ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಏಕೆ ಅತುರ ಪಡುತ್ತೀರಿ. ಯಾರಾದರೂ ಪುಂಡರಿಗಾಗಲಿ, ಪೋಕರಿಗಳಿಗಾಗಲೀ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಕರ್ತರು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಂತಹೇಳಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗಿರಬಹುದು. ಆದು ಬಾಕಿಯವರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವು ದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ? ನೀವು ಆಡಿದ ಮಾತು ಎಲ್ಲರ ಕಿವಿಗೂ ಬಿದ್ದಿದೆ; ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ; ರಿಕಾರ್ಡಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಪರಾಕ್ರಮದಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದು ಉಂಟು. ಅದು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮ ಭಾವನೆ ಬೇರೆ ಇತ್ತು ಎಂದು ಕೇಳಿ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. That will be expunged.

Sri S. R. KANTHI.—Sir, may I know whether you have expunged the the latter portion also?

Mr. SPEAKER.—He has expressed regret.

Sri S. R. KANTHI.—Sir, there is another sentence.

Mr. SPEAKER.—He says he did not mean it. If it has gone into the records, he admits it is wrong. It will be expunged.

Sri S. R. KANTHI.—Sir, there is another sentence in English.

Mr. SPEAKER.—That reads as follows:

* * *

That also will be expunged.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ದೇವ್. —ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಇಲ್ಲದ್ದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು.

Mr. SPEAKER.—I find this Hon. Member getting up too often and intervening without asking the other Member who is on his legs.

Sri V. M. DEO.—Sir, subject to your displeasure I am prepared to go out.

Mr. SPEAKER.—The member is at liberty-subject to the displeasure of the Chair, he will enjoy to walk out. That is a deliberate insult to the Chair. The Member may retire if he so desires.

Sri M. V. DEO.—Sir do you think that I meant deliberate insult to the Chair?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮರುಳಪ್ಪ.—ಇದರಿಂದ ದಕ್ಷತೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗಿದೆ, ಅಧಿಕಾರ ಮದ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ ಅನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಮನುಷ್ಯನ ಮೇಲೆ ಯಾವ ತರಹ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಅಪರಾಧವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವಾಗ, ಇದು ಎಲ್ಲಾ ನೀವು ಒಂದುವರ್ಷದೊಳಗೆ 17 ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ 16 ರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿತನ್ಥನಲ್ಲವೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿರುವಾಗ, ಅದು ಆ ಮನುಷ್ಯನ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆಯೇ ಅಥವಾ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಬ್ಯಾಡ್ ಪೋಟೀವ್ ಹೇಳುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಶಕ್ತಿ ಅತಸಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ? ನರಕಾರದ

**Expunged as ordered by the Chair.

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮರುಳಪ್ಪ)

ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಂದ ಅಕ್ರಮಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥವೇ ಹೊರತು, ತನ್ನಸ್ವಶಕ್ತಿಯಿಂದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ತನ್ನ ಧಾತಿಯಿಂದಾಗಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವಲ್ಲ. ಇಂಥದಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟು, ಸರಕಾರ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪುಂಡುತನ, ಪೋಕರಿತನಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗ ರಾರದು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಚ್ಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಗವರ್ನರ್ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ವಾಕ್—ಔಟ್ ಮಾಡಿದೆವು. ಆದು ತಪ್ಪು, ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಲೋಪ ಬಂದಿದೆ ಅನ್ನತಕ್ಕಂಥಾ ರೆಸಲೂಷನ್ನನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಎಲ್ಲಿಯವರಿಗೂ ಈ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷವು ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ದುರಾಡಳಿತ ನಡೆಸುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸು ವುದಿಲ್ಲವೊ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರತಿಭಟಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ನ್ಯಾಯಬದ್ಧ ವಾದ ಮತ್ತು ಅಜನ್ಮಸಿದ್ಧವಾದ ಹಕ್ಕು. ಅದು ಏನೇ ಆಗಿರಲಿ...

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Minister will reply.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮರುಳಪ್ಪ.—ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡಿ. ಅರ್ಧಂಬರ್ಧದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಪತ್ರಿಕೆಯವರಿಗೆ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ನರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ; ಅವರಿಗೆ ಅಕ್ಷರ ಕೂಡಿಸುವುದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—You must convince the House.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮರುಳಪ್ಪ.—ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯವರಿಗೆ ಅವರು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲವೊ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾಗಿ ಪ್ರತಿಭಟಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಅಜನ್ಮಸಿದ್ಧವಾದ ಹಕ್ಕು. ಈ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮೆಂಬರುಗಳು ಹೋಗುವುದು ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಇರಲಿ, ಇನ್ನು ಏನೇನು ಕಾನ್‌ಸಿಕ್ವೆನ್ಸಸ್ ಆಗುತ್ತವೋ ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸುತ್ತೇವೆ. ದೇಶದ ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ನೀವು ಎಲ್ಲಿಯವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೋ ಅವರಿಗೆ ಆಗುವ ಪ್ರತಿಫಲ ಮತ್ತು ತೋರುತ್ತಿರುವ ನೀತಿಗಾಗಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸರಕಾರ ಎಚ್ಚೆತ್ತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯನ್ನು ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಕಲ್ಲೋಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗು ತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—This is the kind of argument which is advanced against the Budget. I am not able to understand this. I have heard speeches made with certain amount of curse, illwill and threats. The Hon'ble Minister will reply.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮೀ, ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟರತಕ್ಕ ಅಪ್ರೊಪ್ರಿಯೇಷನ್ನು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಮಿಸ್ ಅಪ್ರೊಪ್ರಿಯೇಷನ್ನು ಬಿಲ್ ಎಂದು ಕರೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ,.....

Mr. SPEAKER.—I am not allowing further debate.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಏಕೆಂದರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ.....

Mr. SPEAKER.—Order, order.

Sri B. D. JATTI.—Sir.

Sri K. LAKKAPPA.—Sir, if the Hon'ble Minister will kindly yield, I will speak on a few points.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Minister will reply.

Sri B. D. JATTI.—Mr. Speaker, Sir.....

(*Sri K. Lakkappa again stood up to speaker.*)

Mr. SPEAKER.—Order, order. If there are any new points then only I will allow. If it is going to be threats, abuse and anything else, I am not allowing. If the Hon'ble Member speaks whatever has already been said I will pull him up.

(Sri K. Lakkappa again stood up to speak.)

Srl C. J. MUCKANNAPPA.—Yes, Sir.

Mr. SPEAKER.—Only new points should be mentioned.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಏಕೆಂದರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ....

Mr. SPEAKER.—" Misappropriation ". Is that a debate ?

(*Laughter*)

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮೀ, ಸರಕಾರ ನೈತಿಕವಾಗಿಯಾಗಲೀ ಯಾವ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಾಗಲೀ ಇಲ್ಲದೆ, ನ್ಯಾಯ, ನಿಷ್ಠೆ, ಸತ್ಯ, ಧರ್ಮ ಯಾವುದೂ ಈ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲ ನಾನು ಬಹಳ ವ್ಯಸನದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

Mr. SPEAKER.—Just because the time is extended it enables him to say these things—Is it ?

There must be some limit. Does he not think that this reflects upon us collectively ? Sitting here and hearing such things do not credit.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ನುಗ್ಗೆಹಳ್ಳಿ ಪ್ರಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆಯ ಮಾಜಿ ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರ ತಮ್ಮಂದಿರು ಘೋರವಾದ ಪೋಲೀಸು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ದೌರ್ಜನ್ಯಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಅವರ ಮಾನವನ್ನು ಗೌರವವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಇರತಕ್ಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಒಂದು ಅನುಭವನ್ನು ನೀಗಿರತಕ್ಕ ದಾರುಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯಾರೂ ಮರೆಯಬಾರದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾಗದವನ್ನೂ ಬರೆದುದನ್ನೂ ತಂದಿದ್ದೆ. ಆ ಕಾಗದವನ್ನು ಬರೆದ ಮನುಷ್ಯ ಪೋಲೀಸು ದೌರ್ಜನ್ಯಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಅನುಭವನ್ನು ನೀಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಮಗೆ ಕಾಗದ ತಲಪಿದ ಮೇಲೆ ಅದೇ ರಾತ್ರಿ ಅವನು ಅನುಭವನ್ನು ನೀಗಿದ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲ ಹೇಳುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅವನು ಬರೆದಂತೆ ಸುಮಾರು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಂದಲೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಆಗದಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿ, ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರನ್ನು ಎತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಬೆಳಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಒಂದೇ ಘೋರಣಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಪೋಲೀಸು ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡಂತೆ ಇನೆ. ಆತನು ಬರೆದಿರುವ ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಆ ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವ ಒಂದೇ ಒಂದು ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ಇಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತೇನೆ :

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಯಾರು ಇಲ್ಲಿಲ್ಲವೋ ಅಂತಹವರು ಬರೆದಿರುವ ಕಾಗದವನ್ನು ಇಲ್ಲ ತಾವು ಹೇಳಲಿಕೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಇದೇ ಕಾಗದವನ್ನು ಅವರು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪನವರಿಗೂ ಇತರ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೂ ಪೋಲೀಸು ಇಲಾಖೆಯವರು ಮಾಡಿರುವ ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಪದೇ ಪದೇ ಅದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಾಗ್ಯೂ ಅದರಿಂದೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಲ್ಲ, ಇಂತಹ ಒಬ್ಬರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಂದು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯದ್ವಾ ತದ್ವಾ ಕಾನೂನನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿರುವುದನ್ನೂ ಓದಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ದೇಶದ ಜವಾಬುದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿರುವ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸು ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದೇ ಅಲ್ಲದೆ ಅವನಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಒಂದು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಹವ್ಯಾಸವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡುದರಿಂದ ಈತನ ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳು ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿ ಇಲ್ಲ ಒಬ್ಬ ಮನಷ್ಯ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ನೀಗಿದ ಶೋಚನೀಯವಾದ ದುರಂತವನ್ನು ಈ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿವರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವನು ಬರೆದಿರುವ ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸಾವಿಗೆ ಯಾರೂ ಕಾರಣರಲ್ಲ, ನೇರವಾಗಿ ಈ ದೇಶದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಕಾರಣರು ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷ ಎಲ್ಲ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅಂತಹ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಾನೂನನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪೋಲಿಸು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ದಿವನ ದೇಶದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸಿನ ನಡಿವರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕ ನೀತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಪೋಲೀಸು ರಾಜ್ಯ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ)

ದಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕುಗ್ಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಬೆಳೆಸುವುಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ದೇಶದ ಆಡಳಿತ ಇಷ್ಟು ಅವನತಿಗೆ ಇಳಿದು ಹಿಂದುಳಿಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದುರಂತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣ ಬಿಟ್ಟವರು ಈ ಸಭೆಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ, ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣರವರಿಗೆ, ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಾಳಿಗಾರವರಿಗೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪೋಲೀಸು ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಆರ್. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್‌ರವರಿಗೆ ಬರೆದ ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ಅವರು 'ನನ್ನ ಪ್ರಾಣ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಕಾರಣರು : ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮುನಿಯಮ್ಮನ ಮರಣದ ಬಗ್ಗೆ ನಡೆದ ನಡವಳಿಕೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಆಗ ಅವಳು ಪೋಲೀಸು ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ಅವಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಕಿರುಕುಳಗಳಿಂದ ಅವಳು ಅನು ನೀಗಿದ ದಾರುಣ ಕತೆಯನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿತ್ತು.

Mr. SPEAKER.—How does that come here? The member must express his views on this subject only. He brings that episode hereafter extending time for this subject. That should not be so.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪನವರೂ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಸರಕಾರದ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸರಕಾರ ಇದುವರೆಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾದ ಸಮಾಧಾನಗಳನ್ನು ಕೊಡದೇ ಇರುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳಾದರೂ ಏನು ? ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಜವಾಬನ್ನು ಆ ಕಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಂಕಟದಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾರಾದರೂ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಕೊರೆಗಳಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಭಾಗ ವಹಿಸಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅದರಂತೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಐ. ಪಿ. ಸಿ. 302ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ನು ಪ್ರಕಾರ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ನೇರವಾಗಿ ಜವಾಬುದಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

Mr. SPEAKER.—He must bring only new points but not the points already expressed. But he is repeating what others have already expressed, in some form or other. If he goes on like this I am not allowing him to continue. I will have to request the Minister to begin his reply.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮೀ, ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ನನ್ನ ಬಳಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಿ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿಯ ಗೋಪಾಲಸ್ವಾಮಿ ಎನ್ನುವವರಿಗೆ ಆರೇಳು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ...

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ಹೆಸರನ್ನೂ ಎತ್ತಬೇಡಿ. ಅವರು ಇಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಅವರು ಸತ್ತು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿದ್ದವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಜವಾಬುದಾರಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವರು ಸತ್ತ ಮೇಲೆ ಕೇಸು ಹಾಕಿ ಸುಮಾರು 12 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ಹಿಂದೆ ಯಾವ ಜವಾಬುದಾರಿಯನ್ನಾದರೂ ಅವರ ಮೇಲೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಸತ್ತು ಹೋದವರ ಮೇಲೆ 12 ಸಾವಿರದಷ್ಟು ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಯಾರ ಮೇಲೆ ಈ ಜವಾಬುದಾರಿಯನ್ನು ಹೊರಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ? ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಇಲಾಖೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಆಡಳಿತ ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲ ಜನರ ಮೇಲೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ ಎಂದು ಆಡಿಟ್ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಮೇಲೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹಾಕಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅಂಥವರನ್ನು ಪ್ರಾಸ್‌ಕ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಬಲ ಕಾರಣವೇನು ? ತುಮಕೂರು ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ನೇರವಾದ ಕೈವಾಡ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂಥವರ ಮೇಲೆ ಮೊಕದ್ದಮೆ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇಡಾದವರ ಮೇಲೆ ಮೊಕದ್ದಮೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಯೇ ? ಇದಕ್ಕೆ

ಪ್ರಬಲ ಕಾರಣ ಎನು ಇದೆ ? ಇದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ನೀತಿಯೇ ? ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ ಬಹುಶಃ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಜನಗಳೂ ಕೂಡ ವಿಷ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರಾಣ ಬಿಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಇದನ್ನು ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ವಿದ್ಯಾಖಾತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಲಾ ಕಾಲೇಜಿ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಒಂದು ಸಂಗತಿ ನನಗೆ ಈಗ ಪ್ರಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಏನಿದೆ ಅಂದರೆ--

" The Principal, Law College, referred to Mental Hospital records of 1958. He was placed in the Mental Hospital. "

I do not know ; but it is a matter that has been revealed here.

Mr. SPEAKER.—If the Member does not know, he should not take the responsibility of mentioning it on the Floor of the House.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಂಥ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ಅವರು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—The member should not suggest anything about which he has not satisfied himself.

Sri K. LAKKAPPA.—I am satisfied as the information has been supplied to me. I have not gone there to see the records.

Mr. SPEAKER.—The very point that the information has been supplied to you.....

Sri K. LAKKAPPA.—It is in the interest of public institutions that I am mentioning.

Mr. SPEAKER.—I feel distressed. The Hon'ble Member is deemed to have closed his speech.

(Sri G. V. Gowda stood up)

Mr. SPEAKER.—I am sorry, I am not allowing anybody. If others have taken away the time, they are responsible and Sri G. V. Gowda is also responsible. When both these members were there, he yielded to them. There are only six minutes.

Sri G. V. GOWDA.—How could you expect me to finish my speech in only six minutes on an Appropriation Bill ?

Mr. SPEAKER.—Therefore, the Hon'ble Member should note that there is no time for him.

Sri G. V. GOWDA.—I am not prepared to bargain. If you permit me, I will speak ; otherwise I do not want to speak.

Mr. SPEAKER—There is no question of bargaining. Let not the Members feel that they are bargaining with me. They have got the right to say what should be done. The Hon'ble Finance Minister will begin his reply.

† Sri B. D. JATTI.—Mr. Speaker, Sir, Most of the Hon'ble Members who participated today have mentioned the same points which they mentioned either when they were participating in the general discussion on the Budget or when they were discussing the Demands. There are

(SRI B. D. JATTI)

very few points which are to be categorised as new points. So, it may not be necessary for me to repeat the replies which I have already given previously. I will try to reply to some of the new points which have been raised by some of the Hon'ble Members.

Hon'ble Member Sri Siddaiah Kasimath referred to the number of posts in the Agriculture Department which have not been filled up.

It is true that as far as gazetted officers are concerned the list of the gazetted officers have been finalised and now most of the posts have been filled up. There cannot be any grievances now as far as filling up of the posts are concerned. As far as non-gazetted officers in the Agricultural Department are concerned, the list is not yet finalised and it is likely that, that list also will be finalised very soon. There cannot be any complaint as regards the filling up of posts in the Agricultural Department. While I was replying to the general debate, I said there was an improvement in the Agricultural Department. If any Hon'ble Member wants to find out, he is free to do so ; if any individual member requires more information, I am prepared to supply that. There were some difficulties in the Agricultural Department and now these difficulties are disappearing.

5-00 P. M.

Regarding seed farm, a mention was made by Mr. Siddaih Kasimath. I will request him to refer to the Estimates Committee Report, part 2, where all the details regarding seed farms are given. Then he referred to Davangere Arts School which was started some time back. Necessary number of teachers have been appointed but since that Institution is to devolop, more teachers are required and as and when teachere are found who are suitable for taking up the job, they will be recruited and oppointed.

Then, Sir, some of the Hon'ble Members referred to the rebate that is given to the weavers. Sir, for the current financial year, whatever rebate is to be given, that will be given to all the weavers who are legally entitled to. There are certain Weaver's Co-operative Societies who have not kept their accounts properly and even if some of them have kept their accounts properly, wherever there are defects or mistakes, we are scrutinising all those accounts and after scrutiny is over, rebate will be given to all the co-operative societies which will come out as good co-operative societies. From next year, we will see whether it is necessary to give rebate or whether rebate can be given in any other form to the weavers just to help them to improve their profession. As far as the current financial year is concerned, whatever is legally due will be given to all the weavers co-operative societies or weavers individually.

Sir, then Hon'ble Member Sri C. J. Muckannappa referred to Chandulal ka Zamana. I do not know anything about Chandulal ka Zamana and he has never supplied any information to me. I will go through if he has got any report or any book about that Zamana so that I will also be enlightened. That does not form part of the budget and so it is not necessary for me to reply that point. The Hon'ble Member made a reference even in his previous speeches regarding the accounting system of woollen co-operative societies. On that the Hon'ble Minister for Commerce and Industries replied here on the floor of the House and explained the system in which the accounts are kept by that Woollen Co-operative Society. However, I will see whether the remarks that have been made by the Hon'ble Member are correct or not. He himself agreed to pass on certain information through the Chair to the Government and that report and all the presentations that may be sent to me will be examined by the Government and if there are any mistakes or defects, they will be rectified. That much I can assure on behalf of the Government.

Then, the Hon'ble Member Sri K. S. Suryanarayana Rao also referred to one or two points, which are to be found in the Public Accounts Committee Report. When that report is discussed here, Members will be given ample opportunities to criticise the Government and if there are any defects, if they are acceptable to the Government, we will accept them and see that we will not repeat the same mistakes.

Sri K. S. SURYANARAYANA RAO.—Just now, you have no explanation for that.

Sri B. D. JATTI.—When the Report will be discussed here, The Members have a right to criticise and we have also the responsibility to reply to any points raised by the Members. While speaking the same Hon'ble member referred to old Government Electric Factory and said that the factory is not earning a profit of even 2 per cent for the investment which the Government have made. I want to clarify one point Sir. In all the Government owned factories, they pay interest on the investment at the rate of 6 per cent, Secondly the factories also pay interest on the share capital that is invested in the factories. That will have to be taken into consideration. In addition to that, they also make necessary provision for depreciation and after deducting all these items if the Government Electric Factory has earned a profit of about 2 per cent, it does not mean that it is less than 2 per cent as compared to private concerns. That is the only explanation which I wanted to give to the Hon'ble Member. He has also suggested that the Government should have surprise checks on the P.W.D. stores. It is possible that there may be some mistakes here and there and if surprise visits or checks are made by the highest officers in the State, it is possible to find out some mistakes. The same method was followed and in one or two cases we found out serious cases of mistakes and the persons concerned have been properly dealt with.

(SRI B. D. JATTI)

One point which attracted the attention of three or four Hon'ble Members was about the reported letter from Sri G. Channiah of Nuggehalli, Channarayapatna Taluk, Hassan District complaining about the harassment of Sub Inspector and threat to commit suicide. Sir, I have tried to get as much information as is possible for me today to reply to some of the points raised here. The information which I am giving is not a detailed one. From the information which is made available to me, I have come to know that there were two parties in that village and a number of criminal cases were launched against both the parties ; whether it was due to instigation of one party against the other or *vice versa*, I am not in a position to say, but from the records, it appears that a number of cases were there against both the parties and most of the cases were under Section 107 of the Criminal Procedure Code, and against the person who is said to have committed suicide, there was a case under Section 379 of the Indian Penal Code. That case perhaps is referred to. That is not yet completely investigated. But regarding the suicide of Sri Channaiah, it said that he has written a letter and it is also said that some more letters were found on his person when he died. Those letters are to be compared with each other and all the documents have been sent to experts to tally whether the letter which has been sent to the Government or to the Chief Minister, whatever it is, tallies with his other letters. If they tally, then the experts who are there to examine and give the report will have to submit reports and after those reports are sent to the Goverment, we will come to conclusion. That is one matter. Secondly, Sir, the vomitting found on the body and the viscera have been sent for chemical analysis and the chemical analyser has promised to give the report before the end of this month. The moment we get that report we will be in a better position to know what exactly was the reason for his death. These are the facts which have to be investigated by the Police Department. They are making special efforts to investigate in detail and all the facts will be placed before this Hon'ble House when the report is submitted to the Government. These are all the information which I have got because it was referred to today.

SRI K. P. REVANNA SIDDAPPA.—What about the-Sub Inspector ?

SRI B. D. JATTI.—Regarding the Sub-Inspector, I am not the proper authority or proper person to reply. I think Sir, he is still there. I am not the proper person to say anything about transfers etc. because I do not know all the details.

SRI S. M. KRISHNA.—Then where is joint responsibility ? You were trying to answer on behalf of the Government. Now you say you were not the proper person to answer criticisms on behalf of the Police Department. How admirable is your performance ?

SRI B. D. JATTI. —It is left to you to have your own opinion. But I have never said that my performance is to be admired.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Yesterday you were pleased to observe that whether it is Chief Minister or Education Minister or any other Minister you take responsibility and it is a joint responsibility. May I just know from the Hon'ble Finance Minister what action the Government have taken already against the Sub-Inspector, whether he is continued there or what action they propose to take against him ? That is what I want to know from him.

Sri B. D. JATTI.—I was mentioning that I do not have details. Regarding the transfer of the person and cancellation of the transfer, it is a fact that he was transferred and it is fact that the transfer was cancelled. There is no doubt about it. I am not trying to hide any thing. Why he was transferred and why that transfer was concelled I am not in a position to give the details.

Sri S. M. KRISHNA.—The Chief Minister has explained it adequately on the floor of the House as to why his transfer was cancelled.

Sri B. D. JATTI.—If the Hon'ble Chief Minister has explained and if the explanation is satisfactory, I have nothing to add to it.

Sri S. M. KRISHNA.—The damage was done only after the explanation was given by the Chief Minister.

Sri B. D. JATTI.—Investigation is being made by the Police Department and as soon as that report is received by the Government, it will be made available to the House. These are the facts which I have come to know today. I never expected that this subject will be discussed today but all of a sudden on the Appropriation Bill, some Hon'ble Members took interest and they wanted to say something.

Mr. SPEAKER.—Normally, it would not have come. I said I want to give the members a chance. If the reply is not ready, to that extent my conduct has been responsible.

Sri B. D. JATTI.—I am not questioning the conduct of the Chair. I never thought that this question may be raised today because when Appropriation Bill is discussed the general convention which is followed here is that many Hon'ble Members do not participate in the debate and even if they participate, they participate only for five or ten minutes and the Appropriation Bill is passed within 15 minutes or half an hour.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—There is a doubt whether it amounts to *sub judice* or not.

Mr. SPEAKER.—Only when I call upon the Hon'ble Member he can put that question and get clarification. The speech is not yet over and I have not called upon anybody.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—If he gives a reply it goes into record.

Mr SPEAKER.—After the Hon'ble Minister finishes his speech, there is anything I will give chance to members.

Sri B. D. JATTI.—Investigation is going on and investigation is not yet complete. When a Report is submitted to the Government by the police authorities, then we will be in a position to give more facts to this Hon'ble House.

Mr. SPEAKER.—Before I call upon anybody I wish to say one thing, I was mentioning about the language. Here is something which is written not for the purpose of this debate or for this occasion. This is about courteous language. Dignity of the House can be maitained only if the views are clothed in courteous language.

(Extract from "Practice and Procedure of Indian Parliament")—S. S. More) pp. 316-317

"But the dignity of the House can be maintained only if the views are clothed in courteous language. Hence Lord Dalhousie advised the Members of the Council (1854-61).

'They will doubtless require further the observance of measured and courteous language at all times in debate.'

The Chair has always insisted that members use 'restrained and guarded language', 'dignified language', and deprecated the use of strong language.

Strong language when it becomes positively offensive becomes punishable. In the United Kingdom both the Houses have repeatedly used their powers to punish members for offensive words spoken before the House. Some members have been admonished, others imprisoned and in the House of Commons, some have been expelled.

The Indian Legislatures have framed detailed rules for prohibiting the use of offensive language regarding many matters. They are given under separate headings in what follows:"

Sri S. M. KRISHNA,—In the same United Kingdom, in the same House of Commons, in the very first debate, Herald Wilson called a member as PARLIAMENTARY leper Strong language is bound to be used when there is slight provocation. That should not be taken seriously.

Mr. SPEAKER.—It is exactly there the Speaker has to do his duty to prevent such things, if possible. Once, twice thrice is it to be permitted? I do not think he will subscribe to the view that that language should be permitted.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—The Hon'ble Minister for Finance observed that there is a case against him under section 379 of the IPC. I want to know whether there is any more accused. Is he the only person involved or are there some more persons. I want to know whether it will not amount to *sub-judice* whether Government has got information to that effect?

Mr. SPEAKER.—If the Members had mentioned this idea of *subjudice* I would have shut out the whole thing.

Sri H. R KESHAVA MURTHY,—Sir, the back-benchers in every Assembly are given due consideraion to express their views, though they may not be advanced views. I beseach you to give the back-benchers some consideration. At least some minimum time may be set apart to back-benchers to voice forth their views. That is all my submission.

Mr. SPEAKER.—Is it submission or is it an admonition to the Chair ? If the Member belongs to a Party, let the Party take note of it. I am not going to call Members as back-benchers.and front benchers If the whip of the Party sends the list, I will have no option. Where is the Whip ? Let the Whip come and explain the conduct of the the Member of his Party. His name is not given to me and therefore I have not called his name. Please explain why the Wip has not given his name and tender an apology to him and give me an apology. It does not rebound to the credit of the Party if two Members are quarreling among themselves. The Hon'ble Membrs Sri H. R. Keshava Murthy wants me to make out that there is a distinction between back-benchers and front-benchers. He may substantiate it or withdraw it.

Sri H. R. KESHAVA MURTHY.—I did not make any charge that you are showing any such distinction Sir. I only appealed to you to show some consideration to the back-benchers.

Mr. SPEAKER.—Here is a distinct insinuation. A distinction is drawn as back-benchers and front benchers and an impression is sought to be made that back-benchers are neglected and front-benchers are encouraged. Is that the impression of the House ? I would like to know.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಮಂಡ್ಯದ ಫಸ್ಟ್‌ಗ್ರೇಡ್ ಕಾಲೇಜಿನ 114 ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕನ್ನಡ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕನ್ನಡಲ್ಲೇ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಇನಟ್ರೊಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಇಷ್ಟು ತಾತ್ಸಾರ ಭಾವನೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿಯ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಾಗಲೇ ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ, ಏಕೆ ಹೀಗೆ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕನ್ನಡ ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕು ಎಂದು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಹಾರಾಣಿ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ 1962 ರಿಂದ ನಾನೇ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾರಾದರೂ ಕನ್ನಡ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಅಲ್ಲ, ತಾವು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The question is :

" That the Mysore Appropriation (No. 4) Bill, 1965, be taken into consideration."

Those that are in favour will say " AYE ".

HON'BLE MEMBERS.—AYE.

Mr. SPEAKER.—Those that are against will say " NO ".

HON'BLE MEMBERS.—NO.

Mr. SPEAKER.—I think the "AYES" have it.....

Sri K. LAKKAPPA.—I press for a division.

(The Division Bell rang for two minuts.)

Mr. SPEAKER. —The question is :

"That the Mysore Appropriation (No. 4) Bill, 1965, be taken into consideration."

(The division was taken by requesting the Members for and against the Motion to stand in their seats).

Mr. SPEAKER.—The result of the division is as follows:— Ayes = 47; Noes = 27.

The motion was adopted

CLAUSES.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That clauses 2 and 3 stand part of the Bill".

The motion was aaopted

Clauses 2 and 3 were added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That the Schedule stand part of the Bill".

The motion was adopted.

The Schedule was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That Clause 1, the Title and the Preamble stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 1, the Title and the Preamble were added to the Bill.

Motion to pass

Sri B. D. JATTI.—Sir, I beg to move :

"That the Mysore Appropriation (No. 4) Bill, 1965, be passed".

Mr. SPEAKER,—The question is :

"That the Mysore Appropriation (No. 4) Bill, 1965, be passed".

The motion was adopted.